

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSEI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadja:

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 ft).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Igazságügyi költségvetés.

Irta: Németh Péter kir. kuriai bíró.

Budapest, február 21.

A néhány nap mulva sorra kerülő igazságügyi költségvetés tárgyalásának küszöbén örömet konstatalhatja a magyar jogászvilág, hogy jogszolgáltatásunk a közigazgatástól 1872-ben történt elválása óta az összes hivatott tényezők komoly és ernyedetlen munkája által magas színvonalra emelkedett. Az a nagy különbség, amely a magyar igazságügyi akkori állapota és annak 1901-ben észlelhető állapota között van, leginkább szembeötlő, ha azt vesszük figyelembe, hogy 1872-ben 10,681.477 forintot, azaz 21,362.954 koronát tettek az összes igazságügyi kiadások, holott 1901-re 42,166.666 korona van előirányozva. Ez a két szám az igazságügyi kérdésekben nem tájékozottaknak is mutatja, hogy itt nagymértékű fejlődésnek kellett történnie; aminthogy csakugyan alkottunk is úgy az anyagi, mint az alaki jog terén igen nevezetes törvényeket és iparkodtunk a magyar igazságszolgáltatást európai színvonalra emelni.

Az utolsó évek legnevezetesebb alkotása a bünvádi perrendtartás volt, mely 1900 évi január 1-én lépvén életbe, az elmúlt évben nemcsak a jogászörökben keltett általános érdeklődést, hanem a nagyközönségre is erősen kihatott az esküdtbírói hatáskörnek a sajtóüggyeken túl a legsúlyosabb közbűntettekre való kiterjesztése által. Belevonatott ezáltal az igazságszolgáltatás tényezői közé a polgárság zöme, és ma, midőn az esküdtbírói hatáskör működésében már egy év óta működnek, konstatalható, hogy azok a veszedelmek, amelyekről egyesek tartottak, nemcsak hogy nem következtek be, hanem az esküdtbírói hatáskör működése a várakozásokat felül isulta. Előfordultak ugyan egyes esetek, melyekben az esküdtek felmentő verdiktje az eljáró bírósá-

got meglepte, de ilyen esetek más országokban is előfordulnak és sehol sem idéztek elő bajokat. Így az egy évi működés után azt hisszük, hogy azok közül is sokan, akik az esküdtbírói hatáskör itélkezését közbűntettek nézve nem helyeselték, ma már belátják, hogy agyálataikat a gyakorlati élet tapasztalatai eloszlatták. Ilyen körülmények között, különösen ha figyelembe vesszük, hogy a gyors megtorlást leginkább megkívánó és a közügyeket magára vonó súlyos bűntettekben való eljárás az esküdtbírói hatáskör behozatala által lényegesen megrövidített és nem ritka az eset, hogy ilyen bűntettek, melyekre nézve azelőtt az eljárás — ha vizsgálati fogly nem volt — 2—3 évig is eltartott, most 2—3 hónap alatt jogerősen el vannak bírálva: bátran mondhatjuk, hogy nem hiábavaló az a nagy munka és fáradság, melyet az állam az ő polgáraitól az esküdtbírói hatáskör behozatala által megkövetel, s nem vész kárba az a 759.250 korona kiadás sem, amennyit az 1901. évi költségvetés szerint az esküdtek napidijai és fuvar költségei okozni fognak.

A tárgyalás előkészítése, amint azt az új bünvádi perrendtartás szabályozza, az előnyomozásnak a rendőri hatóságok által való teljesítése, az alakrész vizsgálatnak a legtöbb esetben való mellőzése, a vizsgálati fogságra vonatkozó intézkedések és a vádiratra vonatkozó szabályok lehetségesek teszik, hogy az ügyek hamar kerüljenek tárgyalásra. A tárgyalások megtartása körül nem merültek fel oly nehézségek, melyek az itélelhetőség elhatalosítását gyakran szükségessé tennék. Legtöbb nehézség mutakozott eddig a jogorvoslati szabályok alkalmazásánál, ahol nemcsak a törvénynek a folytonos hivatkozások által rendkívül sok zavart előidéző szövegezése szolgál a kételyeknek kiapadhatatlan forrásul, hanem a törvénynek a jogorvoslatokat rendkívül nagy mértékben kizáró intézkedései is megakadályozzák, hogy vitás

elvi kérdések gyorsan, egységesen oldassanak meg, sőt a törvénynek komplikált szövegezése még az elvileg megengedett jogorvoslatnak használhatóságát is vitássá teszi az egyes esetekre nézve. E tekintetben csak kettőt említnék fel. Vitás a gyakorlatban az, hogy abban az esetben, ha a vizsgálatot valamely járásbírói hatáskör kell bízni, ki rendelje el a vizsgálatot? A törvényszéki vizsgálóbíró-e, vagy a megkeresett járásbíró, vagy a törvényszék vádtanácsa? És habár ez a kezdetleges és mindennapi kérdés nyomban a perrendtartás életbe lépte után merült fel, még maig sem juthatott a Kuria abba a helyzetbe, hogy azt döntvény által irányadóul oldja meg. Más irányban a törvénynek zavaros szövege alapján kétely merült fel, vajjon a kir. Kuria az általa felülvizsgálandó járásbírói ügyekben megsemmisítheti-e az eljárás hivatalból észlelendő semmisségi ok alapján? És a kir. Kurianak teljes ülést kellett tartani a kétely eloszlátása céljából, ahol kimondta, hogy igenis megsemmisítheti az eljárást, ha például az eljáró alsóbírói hatáskör nem volt szabályszerűen alakítva, vagy a vádlott távollétében hozott ítéletet.

Ezekkel és hasonló nehézségekkel megküzd a gyakorlat s még jó ideig fog eltartani, míg a vitás kérdések tekintetében egyöntetűség fog kifejlődni. Az igazságügyminiszter, ugy tudjuk, élenk figyelemmel kíséri az e téren felmerülő jelenségeket és egyelőre várakozó álláspont foglalt el, mert amint a költségvetés indoklásában helyesen mondja, egy évnek tapasztalatai nem nyújtanak kellő alapot valamely, ez irányban teendő intézkedésre.

Plósz Sándor igazságügyminiszter a jövőre nézve két nagy feladatot tűzött ki magának. Az egyik a polgári törvénykönyv kodifikációja, a másik a szóbeliség behozatala a törvényeszek előtt folyó polgári peres eljárásban is. A szóbeliség és közvetlenség, melynek megvalósítását még 1868-ban a magyar igazság-

TÁRCA.

Sugarak.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Erdős Renée.

A mult temetőjének csukott éro-kapuját döngéti öklöm. A zajos dübörgésre elem áll egy sötét alak, a kapu öre, a csendes, szomorú Emlékezés.

— Mit akarsz itt? — kérdi tőlem, bús jóslatot rejtő tekintetével.

— Be akarok menni — felelem elszántan. — Egy pár sugarat és egynehány árnyat akarok kihozni onnan. Ne kérdezd, mi célból. Talán ezt az irt, itt a szívemben, akarom megtölteni vele. Eg tudja, mire vágyom! Talán a mosolyra, vagy talán a könnyre. Egyképpen édes mind a kettő annak, aki már rég nem sirt, rég nem nevetett.

— Jó, eredj hát — mondja a szomorú alak — csak meg ne bándd, hogy visszajöttél ide, a halottak birodalmába. Minek látnod e sok hervadt sirkeresztet, melyek alá gyermekéveid örömei temetkeztek?

— Aztér, hogy könnyem legyen. Mert jobb a szenvedés is, mint ez a mélyeség nagy csend, ez a dermesztő nyugalom, amit a szívemben érzek. Ha már örömem nincs: szenvedni akarok. — Amint kedved tartja — válaszolt ő és megnyitotta előttem a kaput.

Beléptem. Az első pillanatban nem láttam semmit. Valami csodálatos fényesség kápráztatta el szememet. Mintha a sötétség gyulladt volna meg! Mintha annak a fénye töltötte volna be a

mult levegőjét. A sötétség fénye! Istenem! Lappangó árnyak suhantak el mellettém. Mindmennyi édes-bus emlék. De azok is fényesek voltak. Szípkázott rajtuk minden. S a lépteik nyomán, amerre csak mentek, világosság támadt.

Ezek a sugarak! Ők nem engedték szemre borulni az örök sötétséget! Ezek a sugarak vezértek, mikor a kétségbeesés rengetegét jártam. Ott voltak mindenütt, ahol az utam vitt és szerettem engem s én szerettem őket. Oh, hogy nevezem őket? Micsoda néven? Reményesség? Több annál. Szeretnél melegebb. Vágyónál izzóbb. Akaratnál erősebb. Hitnél magasasabb. Mi tehát? Nem tudom. Nem is akarom tudni. Talán az egyetlen értékes ajándék a sorstól. Talán általuk jutok még a legmagasabb célhoz. Talán az ő fényüktől elvakítva, az ő tüzüktől összeeggett aggyal bukom le egykor a semmibe. Talán — de nem. — Maradjon a rejtély áldott titokzóságában. Csak azt tudjam, hogy van. Csak érzem a sugar-tenger melegét. Érzem mindenütt. A vérem lüktetésében. A szívem dobbanásában. Es ne ismerjem nevét és ne lássam mások, mint az ihlet pillanataiban...

Ott látlak, ott, bolondos gyerek, a kis faluvégi kocsmaház sövény-kerítése mellett. A fűben ülsz. A hanyatló napot nézed, amint sugarait mosolygóra cikkáztatja a sík, sárga tarlón, mely egy kis távolágban elötted terül. Minek nézed? Mit gondolsz fölé? Te magad sem tudod. De amint azok a szép piros sugarak mind távolabb-távolabb esnek tőled: a te arcod annál szomorubb lesz.

Kérned: maradjanak! Hivogatsz velem, lány, kérő szavaddal! De nem szólsz semmit. Együgyű kis szived fél kimagyarázni öntudatlan vágyát. Talán nem is tudná. Csak sóvárgó pillantásod küldöd el utánuk hű kísérelül. Majd, hogy

messzebb érnek, te is fölkelsz és követed őket lázas, meg-megszakgatott futással. Kicsi kartonszoknyád pajkosan libeg-lobog. Borzas fürted nevetve, ingerkedve röpdösik körül gyermekarcodat. De te azt nem látod. Talán kinevetnek, bolondos gyerek! Kinevetnek ők is, mint a pajtásaid. De te azt nem hallod. Csak futsz előre és mindig előbbre és mindig gyorsabban — a sugarak után.

... Ott állsz a buza-asztag tövén. Kicsi fűr riad fel lépteid noszéré. Nem látod, pedig a szárnya ott csap el melletted.

Mire vársz ott, mire? A sugarak, a te szép piros sugaraid haloványak lettek. Ott törtek meg előbb, a hegyek gerincén, aztán mindig fölebb-fölebb érve, haldokolva hanyatlottak alá az oromról.

Te meg csak ott állsz. Azt hiszed tán, még visszajönnek? Hej, nem jönnek vissza. Eredj haza, gyermek! Feküdj ágyacskába. Mondd el áhítatos esti imádságod, aztán áldodj, de aludva áldodj, ne ébren, — álmódzó gyermek!

Nem ment el. Ott maradt. A nappal sugarai után az éjszaka sugarait várta: a csillagokat. Es amint állt és amint várt: hirtelen nesz hatol föléhez. Gyöngy kis nesz. Mint mikor harmatsepp hull a fűszálra. Mint mikor a szellő megsuhintja a lilium törzsét. Mint amikor bokor ága rezdül kismadárnak szárnya verésétől.

Mi volt az? Ott, nem messze tőle, az asztag tulsó felén egy leány s egy legény az alkony homályában, egymáshoz simulva, egymást átölelve állnak, csendben, némán.

Mi volt hát az a nesz? Harmatsepp hullása? Bokor rezzenése? Szellő ölelése? Egyik som. Titkon adott, titkon lopott csókok csattanása volt.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, február 21.

Nagyon csendes napja volt ma a parlamentnek.

A kultuszminiszter nagy beszéde után a vita körülbelül befejeződött s most már csak azok a beszédek vannak még hátra, melyek igen tiszteletreméltó szándékkal, de mégis csak hazaszólnak. Ezek sem érdektelenek, szolgálatot is tesznek, nagyobb izgalmat azonban nem keltenek.

Ma négy ilyen beszéd is volt. Legérdekesebb a *László György* volt, aki az oktatás kérdésének kapcsán a harmadik egyetem kérdését hozta szóba s nagyon helyesen utalt azokra az argumentumokra, melyekkel Szeged kéri magának a harmadik egyetemet. Nagyon helyesen utalt arra, hogy a harmadik egyetem létesítése a kultúra érdeke s ebből egyenes vonalban vezet le, hogy az új egyetem elhelyezésénél nem lehet számításba egyeb, mint a kultúra érdeke. És a kultúra érdekeit helyesen appreciálta a szegedi képviselő, mikor azt a tételt állította fel, hogy ott kell új egyetem, ahol nincs főiskola s ahol egy nagy darab területnek igazi kulturális szükségletét is kielégíti majd, amellett, hogy a nemzeti kulturának szolgál. Kimondjuk diplomatiszálás nélkül, hogy mi Szeged, a legnagyobb magyar vidéki várost valljuk a harmadik egyetem legitím székhelyének. Az új főiskolának ott, ha egyéb nem, már csak az a hatalmas magyar szellem is értékes kapitális rész, amely a tiszamenti szépséges metropolisnak minden rögéből kisugárzik. Ennek a rögnek hűséges szerete hangzott ki *László György* magvas, színes előadásából, mely a Ház minden oldalán nagyon szimpatikus fogadtatásra talált. Már *Madarász Imre* és *Marjay Péter* tiszteletos urak csak abban leicáltak egymásra, hogy védelmezték a protestáns felekezeti iskolákat, melyek a védelmet a legnagyobb mértékben megérdemelnék, ha valakinek eszébe jutott volna, hogy őket megtámadja. Egyébként ők is sok szeretettel foglalkoztak a népoktatás kérdéseivel. Sorban az utolsó szónok az elmaradhatatlan *Majer Ferenc* volt, aki eddig még minden terecénél szakértő volt s így a kultusz-tárcát is boldogította szakértelmével. Legoriginálisabb okoskodása mindenesetre az volt, hogy a keresztény vallásos nevelés a zsidóknak áll érdekében, mert az állam csak a keresztény vallásos alapon állhat fenn, nekik pedig szükségük van erre az államra, melyben megélhetnek.

Több szónok ma nem jött szóhoz. Holnapra még valami öt néppárti van szólsra följegyezve.

ügyi reform nagy kezdeményezői, *Horvát Boldizsár* és *Szabó Miklós*, tüzték ki végcélul, ma már meg van valósítva a sommás polgári perekben és az összes büntető ügyekben való eljárásnál, minden fórumon keresztül. Csak a törvényszékek előtt folyómatba teendő rendes polgári perek tárgyalatnak még írásbelileg.

Flósz Sándor még egyetemi tanár korában foglalkozott az szóbeliség behozatalával a polgári peres eljárásban. Eszméit részben megvalósította már mint államtitkár az 1893. évi XVIII. törvények által a járásbírói peres eljárásban. Nemes ambíciója sarkallja, hogy a szóbeliség behozatalának nagy munkáját ő fejezze be azzal, hogy a rendes polgári peres eljárásban is megnyissa az élő igazsághoz vezető utat: a szóbeli tárgyalást. Az erre vonatkozó törvényjavaslat már megjelent s 828 szakaszában tanúságot tesz arról az apró-lelkesség terjedő gondról, melyet a miniszter, — mert ennek a javaslatnak valóságga ő a szerzője — ráfordított és arról az eszmegazdagiságról, mely szerzőjének alapos jogi képzettségéből folyik. Ugy tűnik fel előttünk ez a javaslat, mint egy dus televényű földben termett, erőteljes hajtásokkal bővelkedő terjedelmes nagy fa, melynek csak a kertész nyese olójára van szüksége, hogy szépségre és termékenységre egyaránt kiváló legyen.

A megvalósításhoz nem oly közel áll az általános polgári törvénykönyv tervezete, melynek első előadói tervezete néhány hónap óta közkézen forog és már jelen kezdetleges alakjában is hatalmas lökést adott a magánjogi irodalomnak. De hogy ez a nagy munka is lehetőleg gyorsan fog előre haladni, arra garanciát látunk az igazságügyminiszter bölcs vezetésében és a kodifikáló bizottság elnökeinek, *Lányi Bertalan* miniszteri tanácsosnak szakavatott és erélyes egyéniségében.

Nem kételkedünk, hogy az igazságügyminisztérium irányadó férfiai a kodifikálás mellett különösen az új eljárási törvények mezején kiváló fontossággal bíró igazságügyi adminisztrációra is kellő figyelmet fognak fordítani. Törekedni kell e téren az egyszerűsítésre, a sok írásbeli munkának, rubrikaköltésnek lehető kevesbítésére. Le kell oldani ezt a kényelmetlen és fölösleges terhet a jogszolgáltatás szervezetéről. Büszke és szabad röptét a magyar igazságügy csak akkor fogja igazán kifejthetni.

Szerelmes, mámoros szavak félnék susogása. Majd az is elmúlt. Te még is ott álltál. Nem tudtál elmenni. Nem tudtál — nem mertél. És a sugárja! A szép sugarak? Hova lettek? Hol vannak már? Soha, úgy mint eddig nem szeretted őket. Mert már nem vagy gyermek. Nem is leszel többé ezután. Láttál valamit, amit nem értesz. És sejtés valamit, amit érteni szeretnél. Vége, vége a gyermekeségnek! Megértél.

... Hát arra emlékszel-e még? Jólval később volt. Rózsaszín szalag tartotta össze simára fésült hajadat. Már nem úttál a fűben, a pajtasaid már annyira sem szeretted, mint azelőtt régen. Nem voltál még leány, nem voltál már gyermek. De mindakettőből volt benned valami.

Emlékszel még? A víz partján álltál. Illatos, langyos ősi délután volt. Lenn a vizen sarka. Akkor kötötték ki. Akkor lépett ki belőle a szép, barna arcú, izmos vállú leány. Akkor libbent ki a partra egy mosolygós, piros, tüzes szemű asszony. Emlékszel még fehér kötőjére? Fehérbibnyakára? Szőgyenlős, mámoros asszony-mosolyára?

Part mentén a fűzek úgy-e-integtek? Úgy-e hogy susogtak? Össze is hajoltak nagy titokzatosan. Vajjon mit beszéltek? Hallottad-e akkor? Mért hajolt meg lombjuk? Mért fonódtak össze az ágak meleg szeretettel? Láttad-e? Sátor lett belőlük, illatos, hűs sátor. Sötét, titkot tartó. Titkos szerelmet gondosan elrejtő.

Te pedig futottál. Homlokodát izzó veriték verte ki, reá esapzott hajad. Ziháló melledet majd szíjjel vetette az a szőnyeges, érthetetlen titok. És amint rohantál vad iramodással, kuszó inda belekapott a ruhád fodrába, lehajló tüskés ág arcodba esapodott. Megbotlottál nyirkos fagyókériben. Megcsuszált, elestél s ott maradtál fekvő a fűz alatt s törzsét átkarolva zokogtál, zokogtál valami nagy, titkos, érthetetlen vágtyól.

Alattad a folyam lassan futó árja. Fölötted a rád mosolygó égbolt. Körülötted az őznek bádgyadt levegője, lassan hulldogáló, sárguló levelek...

A titok. Emlékszel még? Hány éjszakát virrasztottál keresztül és tépelődött rajta?

Oh bolond, bolond! Hát beszélj róla! Hiszen ismered már. A neve: szereltem. Nos hát beszélj róla! Beh hallgatag lettél! Mi a baj? Beteg vagy? A sejtjelemtől a tudásig hosszú volt az út, ugy-e? Hogy kifárasztott! Hogy elkoptatt!

Hova lett a sok utraváló, amit a remény adott? Elvesztetted? Ellopták?

Szomjaztál, és nem volt senki, aki innod adott volna csak egy árva esőppel is az öröm poharából?

Szegény, szegény te. És most, amikor már ismered a szerelmet: miért nem vagy boldog?

Hát az álom, hát a sejtés többet ér a valóságnál. S hátha e valóság sem egyéb sejtésnél? Ki tudja? Ki tudja?

... Mintha a sötétség fénye már valamivel halványabban sziporkázott volna szemem előtt. Látni kezdtem. És láttam a más bánatát és látam a magamét. S az az út a szívem mélyén megtelt lassan könyvel, buval.

És bucsuztam! Minden sirhoz odamentem, amelyben egy-egy eltemetett álom, édes sejtés, titkos ábránd, lángoló vágy phent mélyen. Egyikre virágot, a másikra könnyecseppet hullattam. Aztán tántorogva indultam kifelé a mult sirtőjéből.

Mögöttem hangos esattanással zárult be a kapu. És vissza se néztem.

A sugarak ott cikáztak előttem a légtérben. S én mentem utánuk.

A képviselőház ülése február 21-én.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: *Pertzel Dező*.

A kormány részéről jelen vannak: *Szék Kálmán* miniszterelnök, *Wlassics Gyula*, *Lukács László*, *Flósz Sándor*.

A kövoktatásügyi költségvetés.

Madarász Imre: Magyarország tanügyi hasonlított egy éremhez, melynek egyik oldalán szépen kitárgyalt alakzatok, a másikon pedig kezdetleges figurák láthatók. Az irodalomban és művészetben haladásról beszélhetünk; népevelésünk azonban elhanyagolt. Kérdi a minisztert, mi lesz az egységes középiskola szép tervével?

Wlassics Gyula vallás- és közoktatási miniszter: Nem tudom! Hisz én az egységes jogosítású középiskoláról beszéltém!

Madarász Imre: E tantervnek már 1899-ben meg kellett volna lennie. De a miniszter nem teljesítette ígéretét. Foglalkozik továbbá a leánygimnázium ügyével. Nem barátja a nőemancipációnak, mert a nő sokkal magasabb hivatással bír, mint amilyen a kenyérkeresés utáni kűzdelem. Már kicsiny korukban kivessék a nőket eredeti rendeltetésük köréből. Az anyától is diplomát követelmek (Derűtség) A miniszter megígérte ugyan, hogy több leánygimnáziumot nem állít fel, de szóló szükségének taláha, hogy ez egynek a rendeltetése célja világosan szabályoztassék. (Helyeslés a népparton.) Szól a tanszékek betöltéséről, de íőteg a tanulók túlterhelteése ellen. Orvosi nyilatkozatokkal óhajtja bizonyítani hogy a jelenlegi tanterv csak szem-, ideg- és egyéb bajokat idéz elő és elfogultá teszi a nemzedéket. (Helyeslés.)

A középiskolák tanterv-revizója megtörtént ugyan, de ez a testfejlesztésre kevés tekintetet vetett. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a szélsőbalon.)

László György: Elfogadja azt a kulturpolitikát, melyet a vallás- és közoktatásügyi miniszter évek hosszú sora óta fáradozatlanul követ, azért, mert meg van győződve róla a multak tapasztalataiból, hogy figyelembe veszi, amit figyelembe szokta venni mindazon észrevételeket, melyek költségvetésének tárgyalása alkalmával tárgyaláson alapokon e helyütt előadtnak.

Felhívja a miniszter figyelmét a népiszkolai törvény reviziójának kérdésére. Mióta a népiszkolai törvény, az azt kiegészítő népiszkolai hatóságokról szóló törvény kibocsátott, számos rendelet jelent meg, amelyek elvi tartalmu rendeletek. Ezen rendeletek magának az alaptörvénynek és a végrehajtási rendelkezéseknek is egyes helyeken meggyökeresedett helyes gyakorlatát, ugyszólván intencióit is lényegesen megváltoztatják. Kéri a kultuszminisztert, hogy ne rendeletekkel, hanem a törvénynek újjakötésével szánja ezeket a hiányokat.

Utár aután a vidéki középiskolai tanárok előléptetésének kérdésére. A vidéki állami középiskolai tanárok körében már régebben nagy az elkeseredés és ennek folytán mozgalom indult arra nézve, hogy állapotukon valamiképpen segítsenek. A baj onnan származik, hogy az 1893. IV. törvények nem úgy hajtották végre, amint annak szelleme a törvény szóhangzatából és a törvényhozás akkori tárgyalásából kitűnik.

E törvények világos szóhangzata és intenciója ellenére a fővárosi és fűmei tanároknak előnyére a vidéki tanárok teljesen elűttettek a nyolcadik rangosztályba való emelkedéstől, dacára annak, hogy *Wekerle Sándor* akkori miniszterelnök a törvényjavaslat tárgyálása alkalmával világosan kijelentette, hogy a javaslat egyik alapvető intézkedése az, hogy a rangosztályokba való sorozásnál a fővárosi és a vidéki között különbséget nem tesz. A rangosornak ezen helytelen megállapításának következménye az lőn, hogy a két-három esztendő fővárosi és fűmei tanárok rangsor doláiban élbe helyeztettek a 20—25 éves vidéki tanároknak és ennek következtése ismét az lőn, hogy a törvénynek meghozatala óta 98 fővárosi és 10 fűmei tanár léptetett elő a 8-ik rangosztályba, míg a vidéki állami középiskolai tanárok közül egyetlenegy sem. Ennek következtése az, hogy a fővárosi és vidéki középiskolai tanároknak drágasági pótlékát a helytelen rangba sorozás folytán a vidéki középiskolai tanároknak kell megfizetni.

Ezután attér a harmadik egyetemnek kérdésére. Szükségesnek tartja a harmadik egyetemnek felállítását nemcsak a felsőbb tanulmány decentralizációja szempontjából, hanem azon óriási túltöltésnért fogva is, mely a budapesti egyetemem ez idő szerint beállott és már évek óta valóságos csapásként nehezedik a tanulmányi ügyekre.

Tavaly az egyetemen 5681 hallgató volt beírva és ebből 3814 volt a jogász. Elkétkintve attól, hogy eme enormis szám a létező tantermekbe nem fér be, még parallel tanszékek felállítását mellett is megszünteti azon kövvetétséget, amelynek az előadó tanár és a hallgató között a tanszabadság bármily interpretációja mellett is meg kell lennie. (Igaz! Ugy van! jobbfelel.)

Ama körülményből, miszerint az ifjuság az akadémiákat nem látogatja és azon körülményből, hogy a szűlők az akadémiai képzés iránt bizonyos avertióval vannak okvetlenül következik az állam kormányának az a kövvetés, hogy újabb egyetemet állítson fel és ez által módot nyújtson az ifjuságnak a magasabb képzésre. Gróf *Tisza István* és *Szék Pál* tegnapi, illetőleg szombati nyilatkozataiból, amelyeket az egyetemről tettek, azt a konzekvenciát vonják le, hogy további egyetemek felállítását el kell vetni, mert lehetetlen, hogy a budapesti egyetem mai népessége, a tanároknak vizsgálatiaktól, szigorlatoktól, feladatokkal való mai eloglaltsága mellett a legkötényebb tanároknak is idejük legyen arra, hogy a nyugat-európai eszméket a hazai tradíciókkal intenzív szellemi munkával amalgamizálják.

Talán két évtized óta három-négy város versenyez a harmadik egyetem felállításáért. Az egyik város ezek közül azaz érvel, hogy neki már van jogakadémiája és így az állami költségvetés nagyobb megterhelése nélkül lehetne ezt az egyetemet fejleszteni. A másik város hivatkozik áldozatkésziségre; ajánl felket s ajánl nagy mennyiségű pénzt az egyetem felállítására. A harmadik város hivatkozik arra, hogy ott már az egyetem részére nagyszabású alapítványok vannak. Azon véleményben van, hogy a harmadik egyetem felállítását iránt való ezen vetélkedés csupán azt bizonyítja, hogy a harmadik egyetem szükségessége iránt való tudat átment a nemzet köztudatába. Mindezen momentumok azonban nem lehetnek irányadók arra nézve, hogy hol állítsassék föl a harmadik egyetem.

Ebben a kérdésben egyedül irányadó Magyarországnak egyetemes kulturálreke lehet. És ha ebből a szempontból vizsgáljuk ezt a kérdést, akkor okvetlenül azon konklúzióra kell jutnunk, hogy a harmadik egyetemet ottan kell felállítani, ahol főiskola eddig még nincsen; ottan kell felállítani, ahol a közművelődés szempontjából arra legnagyobb szükség van. Kijelenti, hogy e tekintetben kétségtelennek tartja, miszerint a harmadik egyetemet az alvidéken kell felállítani. (Helyeslés a jobboldalon.) A költségvetést elfogadják.

Marjay Péter: Szól az autonómiáról, mely egy egyháznak a legilletettebb kincse. A felekezeti iskolák addig, míg nem részesültek állami segítségben, meg voltak, de amint az állam belenyúlt az iskolák ügyébe, akkor már az autonómiába is belenyúlt. O tisztán a nemzeti neveléssel nem elégszük meg, követeli a vallásos nemzeti nevelést. (Helyeslés a néppárton.) A vallásra szükségünk van, mert a sors csapásait csak a vallással tudjuk elűzni. Nagyon behatóan foglalkozik az óvodák ügyével. Jó magyar tankönyvek megírását sürgeti és ellene szól annak a rendszernek, hogy a tankönyvgyártók érdekében folyton új tankönyvek megvételét írják elő. Az ingyenes oktatás mellett szól. Illusztrálja a népnevelés foghatóságait és végül kijelenti, hogy a költségvetést nem fogadják el. (Helyeslés balfelől.)

Major Ferenc kifejti, hogy Magyarország közoktatásügyében csak keresztény szellem érvényesülhet. Ha ezt kizárják, akkor Magyarország kozinopolitává válik és elvesztette történelmi jelentőségét. Hivatkozik protestáns véleményekre, amelyek a közoktatásügyet vallásos irányba óhajtják terelni. De ennek a keresztény iránynak mindenütt egyöntetűen kell kifejezésre jutnia. A zsidóknak is érdekük, hogy Magyarországon a keresztény szellem jusson érvényre. Sikra kell szállani a középiskolai ateizmus ellen. Hivatkozik a legutóbbi középiskolai tanárgyűlés határozati javaslataira, melyek erkölcsös nevelést céloznak. Állást foglal az egységes középiskolák és polgári iskolák ellen. Sürgeti a tanügyi törvények revízióját. A kereskedelmi iskolák revíziója is feltétlenül szükséges, mely nagyfontosságú. Felhívja a miniszter figyelmét, hogy sok helyen az iskolák és felsőbb leányintézetek olyan helyek szomszédságában vannak, amelyek egyáltalán nem alkalmasak az erkölcsök javítására. A költségvetést nem fogadják el.

Elnök a vita folytatását holnapra halasztja s az ülést 1/3 órákor berekeszti.

KÜLFÖLD.

Ujabb zenebona a Reichsrathban.

Budapest, február 21.

Ugy látszik, hogy az új Reichsrath sem lesz munkaképes: az uralkodó minden biztatása, a kormány minden erőlködése ellenére is minden ülése termékeny munka nélkül mulik el s az apróbb-nagyobb zenebona minden váltaja szakítja felbe a tárgyalásokat. *Kerés remény van tehát arra, hogy a Koerber-kormány eredményt érjen el.* Valószínűleg lehetetlen lesz ezt a parlamentet együttartani, bár a király a ház elnökségének ma adott válaszában ismét munkára serkenti a képviselőket. S így lehet, hogy ismét a 14. §-hoz kell fordulnia a kormánynak.

Bécs, február 21.

A képviselőház mai ülése csak délelőtt kezdődött, mivel az elnökség kihallgatáson volt a királynál. Gróf Vetter elnök egyneked 1 órákor megnyitotta az ülést s a következőket közölte a házzal: A képviselőház elnökségét ő felsége ma délelőtt a legkegyelmesebben fogadta és az elnökség a háznak február 14-iki ülésében hozott határozatát az uralkodó tudomására hozta, egyúttal biztosítván ő felségét szentelt személye iránt való odaadásukról. Beszédemre ő felsége a legkegyelmesebben következőket méltóztatott válaszolni:

Orülök, hogy magamnál látom az urakat, akikre a képviselőház háza ügyeinek vezetését bízta. Ha a még uralkodó szenvedélyesség mellett még sok mozgalmos óra jöhet is, mely az önök türelmét és nyugodtságát a legnagyobb mértékben szükségessé fogja tenni, mégis remélem, hogy az eredményes munka pillanata közelebb van, mint eddig. Ily értelmű jelleme tekintetben az önök megválasztását, mely az általános bizalom alapján történt és nem ké-

telkedem benne, hogy önök nehéz hivatásukat a körülményeknek megfelelő higgadsággal fogják betölteni és egész energiájukat felhasználják arra a célra, hogy a lakosságnak újból megmutassák az élénk parlamenti tevékenység nagy értékét.

Ő felsége arra kérte az elnökséget, hogy tudassa a képviselőházzal kegyes császári köszönetét. Az elnök kéri a házat, hogy ezt a közlést vegye tudomásul és az ülés jegyzőkönyvébe vétesse fel. (Általános tetszés, helyeslés.)

Következett a beérkezett iratok felolvasása. E közben két cseh képviselő a tegnapi ülés gyorsiról jegyzőkönyvéhez jelentkezett szólásra, a végből hogy gróf Vetter tegnapi nyilatkozatát bírálat tárgyává tegyék.

Kezdetben aránylag nyugodtan folyt az ülés. **Foaok** volt az első szónok, aki nagyon elítélően nyilatkozott az elnökről.

Mikor **Brzard** kezdett beszélni, az ülésterem hátsó részében a cseh szocialisták mozgolódni kezdtek. Óriási nagyságu plakátokat bontottak ki, amelyekre ökönyvi piros betűkkel az osztrák alaptörvények 19-ik szakasza volt rányomtatva: a nemzetiségek és a nyelvek egyenjogúságáról. De a cseh szocialisták nem érték be ezzel a tüntetéssel. *Botokra és esernyőkre tűzték ezeket a plakátokat, nagyot rikácsolva végig hurcolták az ülésterem és a miniszterek padjára terítették a nagy papiroslepedőket.*

De dicsőségük nem tartott sokáig. **Schalk, Stein** és **Glöckner** nagynémet képviselők dühösen felpattantak helyökről, kirohantak a miniszterek padjához, letepték a plakátokat és darabokra szaggatták.

Ennek láttára vérszemet kapott **Fressel** cseh agrárius. Egy elvtárs kezéből kikapott egy plakátot és diadalmasan lobogtatva, az elnöki emelvényen akarta elhelyezni. De a Ház tisztviselői és szolgálói utját állották és megakadályozták terve megvalósításában. **Fressel** azonban nem tágitott. Pár perc múlva visszatért az emelvényhez, felkapaszkodott reája és komolyan hozzálátott, hogy a plakátot a terem falára erősítse.

Most azonban komolyabb ellenléle akadt. **Glöckner** egy székkel **Fressel** mellett termett, félrelökte, megragadta a plakátot és vad ordítózás közben szétjellepte. **Fressel** azonban nem hagyta magát. Nekirontott **Glöcknernek** és a két képviselő szidalmakkal és ütlegekkel halmozta el egymást. A helyzet egyre mozgalmasabb lett, mert **Klofác** és cseh radikális társai **Fresselnek** segítségére siettek, ami viszont a nagynémeteket is energiásabb akcióra indította. *Tíz percnél tovább ordítózás, fűtyölés, lábdobogás zaja reszketteti meg a terem.* Végül **Schönerer** tréfával üti el az egészet. — *Remdör, remdör!* — kiabálja s alig egy percre múlva mindenki, nagyot kacagva, visszatér helyére, **Brzard** pedig nyugodtan befejezheti beszédét.

Utána **Stransky** beszél, aki hevesen kikel az elnök ellen, mint aki az állami alaptörvényeket lábbal tiporja. Arra emlékeztet, hogy az uralkodó is mindig elismerte a csehek egyenjogúságát és Bécs városában bálján cseh nyelven szólott meg egy községfőnököst.

Schönerer: Hátha a császár nem tudott volna csehül!

Stransky: **Schönerer** ur, az ön pártja elhatározta, hogy beszédeimre nem fog reagálni. Miért nem követi klubjának ezt a határozatát? (Derűltség.)

Schönerer: Hisz maga zsidó! Maga menjen Jeruzsálembe!

Stransky: Maga porosz, menjen Németországba!

Derschatta német néppárti képviselő az elnöki fel fogást nem teheti ugyan teljesen magáévá, de azért mégis támogatja, míg a cseh felfogás ellen az a körülmény szól, hogy ha ez érvényre jutna, az osztrák parlament valóságos bábeli toronyhoz hasonlítana. Mert nyolc nyelven tárgyalhatnának.

Dassynski szociáldemokrata az elnöki fel fogást teszi magáévá. Ő és pártja mindaddig az elnök fel fogása mellett lesznek, a míg az egyes képviselők fel vannak arra jogosítva, hogy anyanyelvükön is benyújthassák az interpellációkat. Viszont az országgyűlésen ezen interpellációk tartalmát csakis német nyelven lehet a parlament tudomására hozni.

Utána dr. **Gross** emelt szót, aki a német liberálisok szempontját fejtegeti és hozzájárul az elnöki felfogáshoz, mert a németek a ház munkaképességéért igen nagy áldozatokra is hajlandók. De nemzeti jogukat nem áldozzák fel.

Kabr (cseh agrárius) cseh nyelven beszél.

Zueger úgy látja, hogy a házban tisztára anarkisztikus állapotok uralkodnak. Mindenki azt akarja, hogy a házszabályokat pontosan értelmük és szövegük szerint alkalmazzák és senki sem teszi meg az elnöktől kezdve kiolacig. Ez a vita is teljesen házszabályellenes. Mindamellott folyton munkaképességről és munkakedvről beszélnek. Nem svindli ez? (Bravo!) Nem lehet kívánni, hogy minden német tanuljon meg nyolc idegen nyelvet. Egyszerűbb, ha a

többiek megtanulják az egyetlen német nyelvet. (Nevetés.)

Jocovic osztrákok az cseh-párt tiltakozásához. Pártja alkalmazkodik tog az elnök döntéséhez, de törvényes érvényét nem fogja elismerni.

Sustersio: Nincs hatalmunkban az elnök ideiglenes intézkedését, melyet az elnöki hatalom keretében tett, megváltoztatni, de hogy minden prejudiciumnak elejét vegyünk, tiltakozunk az általunk képviselt szláv népek nevében amaz elnöki nyilatkozat ellen.

Gróf **Palfy** sajnálja, hogy az elnök nyilatkozata újból vitát idézett elő a nyelvviszonyokról. Az egész ház szabad választásából kikerült elnököknek arra az álláspontra kellett volna helyezkednie, hogy nyelvi tekintetben fenntartja azt az állapotot, amelyet talált, míg az ügy házszabályszerű elintézését nem nyert. Sajnálatára ő és elvtársai nem járulhatnak hozzá az elnök elvi feladásához.

Ryba konstatálja, hogy az elnök döntése csak a szociáldemokraták helyeslésével találkozhat. Kényszeríteni akarnak bennünket — úgy mond — hogy másodszor előidézük e parlament bezárását. Az önök számítás szerint akkor mi, mint vétkes fél viselők a parlament megbénításának következményeit. (Ugy van! a csehek részéről.) A nekünk készített kelepéct ismervé, talán nem tesszük meg egyelőre önöknek ezt a szivességet. Itt minden léreértés elkerülése végett kifejezetten hangsúlyozom, hogy a mi fegyvertárunkban a legszélsebb ellentétláfafettá-ja minden pillanatban teljes készenlétben áll. (Helyeslés a cseheknek.) Nevetés balról.) Mint centralizált egységés állam ez a nemzeti birodalmi parlament par excellence mindörökké lehetetlen. A népek nagykoruakká váltak és visszakövetik örökszüket. Ez olyan igaz, mint hogy 16 millió több nyolc millióval. (Tetszés a cseheknek.)

Schönerer: A nagynémetek az egész vitát házszabályellenesnek tartják és az elnök döntését sohasem ismerik el és adott esetben élesebb eszközökkel is tiltakozni fognak ellene. Indítványozza, hogy **Vetter** elnöknek a kételyelviségnek a házába való behozatala miatt bizalmatlanságot szavazzanak és felhívják, hogy vonja vissza nyilatkozatát; végül kérdi, vajjon a két alelnök az elnök nyilatkozatával egyetért-e?

Elnök azt válaszolja, hogy ő már nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy az elnökség kebelében nem jött létre megegyezés az interpellációk ügyében; reméli azonban, hogy a két alelnök adott esetben az ő döntése szerint fog eljárni.

Wolf (Prade alelnökhöz): Ebből önre nézve az a következőkben folyik, hogy mondjon le!

Fressel (Wolfhoz): Ön nekem ne parancsolgasson! Miután még néhány indítványt nyújtottak be, az elnök az ülést 5 óra 25 perckor berekesztette.

A legközelebbi ülés holnap délelőtt 11 órákor lesz.

(Vörös plakátok.)

Brzard beszéde közben váratlanul nagy mozgalom támadt a széles jobboldalon, ahol **Klofác** és társai ülnek. A németek felugráltak s arrafelé tödultak. Az elnök is figyelmessé lett s a miniszterek a közepre siettek.

A zavart az okozta, hogy a radikális cseh **Fressel** sok piros plakátot hozott az ülésterembe s szétosztatta pártfelé közt. A hatalmas hirdetésményeken az állami alaptörvény 19. §-a ékeskedett ökönyvi betűkkel. A radikális csehek kapva kaptak az eredeti ötleten s széttergetve az öles plakátokat, odavitték a miniszteri padokhoz s ráterítették.

Brzard kénytelen volt félbeszakítani beszédét. A radikális csehek ujjongva tolongtak a miniszteri padok körül és a karosszékeket is leborították a rikító piros plakátokkal.

Felbőszülve törtek maguknak utat a németek: **Schalk, Stein, Glöckner** és darabokra tépték a hirdetésményeket. E miatt majd hogy dulakodás nem lett csehek és németek közt.

Fressel vérszemet kapott és egy plakáttal az elnöki emelvény felé tartott, egyre kiabálva: — Az elnök hátrára fogom ezt akasztani!

De nem sikerült. A teremőrök és a hivatalnokok leeresztették az elnöki dobogó előtt a sornópokat.

Fressel nem hagyta magát. Felkapott egy széket, a lengyelek padsorai között felszaladt s a falra akasztotta a plakátot.

Az elnök teljes erejével ráta a csöngetyűt, a németek pedig odarohantak, hogy letejék a falról a hirdetésményt. **Fressel** a széken állva, testével védte a felragasztott piros plakátot. **Klofác** és a többi radikális cseh dulakodni kezdett a németekkel.

Gróf **Vetter** elnök tetlenül nézte ezt a vad jelenetet.

Glöckner rákiált **Fresselre:**

— *Menjen maga Paprika Jancsi!*

A németek egész közel férköztek **Fressel**hez s le akarták rángatni őt a székről. **Fressel** febe-ütötte azokat, akik hozzányúltak. Már-már általános verekedés támadt volna. Ekkor **Schönerer** stentori hangon elküldte magát:

— *Az őrség! Az őrség! Fegyverbe!* (Gewehr heraus!)

A radikális csehek meghökkenek. Közben a terembiztosok helyet szorítottak maguknak s széjjel oszlatták a dulakodó csoportot, Glöckner pedig leszakította a falról a plakátot.

Aztán Brzord folytatta beszédét.

Bécs, február 21.

Lovag Javorski közbenjárása következtében a csehek elállottak attól a tervüktől, hogy az ülés elején vitát támaszszanak a cseh interpellációk felett. Így az ülés elején elmaradtak a tervezett botrányok. De azért semmi ok sincs optimizmusra. A mérsékelt csehek nem tudják magukat emancipálni a radikálisok befolyása alól s minden nap újabb meglepetéseket hozhat.

A holnapi ülés közben a kormány minisztertanácsot fog tartani.

HIREK.

Az aga.

Az aga ma nyolcvan esztendő. Mindenkit öcsémnek szólíthat a parlamentben, csak Madarász Józsefet nem. Az öregebb nála s öt szólítja öcsémnek. De hát Madarász csak egy ember s a parlamentben négyszázötvenen vannak. (Ambár hiszen ennyien még sosem voltak ott egyszerre.)

Pardon, még nem mondtam meg, hogy az aga: Janicsáry Sándor. Talán fölsőleges volt megmondani, de az is lehet, hogy vannak, akik nem tudták. Külső ismertető jelei: a legpirosabb arc, hatvanhatos frizura, (mert van neki haja), kurta nyak, mely egészen benne ül az utolsó fátérmdörderben, (ezt ő viseli), jól táplált erős alak, kellemes járás. A régi táblabíró festették így. Mint képviselő inkább klub- és folyosó-életet él, benn a tanácssteremben nem keres szerepet. Csak kétszer kellett funkcionálnia, de akkor nem amugy közönségesen, hanem az elnöki székben. Korelnök volt, de nem szívesen. Es nem is kellett volna lennie, ha Madarász József nem köti magát, hogy ő csak úgy vállalja a tisztséget, ha a parlament nem megy a királyhoz, hanem a király jön a parlamenthez. Hát el kellett ejteni az öreg Madarászt. S így volt az aga kétszer korelnök.

Mindkét szerepléséből maradt egy mondas, amit emlegetni fognak.

Az első alkalommal azt mondta:

— Inkább hittem volna, hogy valaha szárazföldi admirális leszek, mint hogy én elnököljek nektek.

Akkor Janicsáry komoly veszedelemben forgott, hogy elveszti az aga nevet s világlejében csak szárazföldi admirálisnak fogják szólítani. De megkegyelmezték neki s maradt, mint volt: az aga.

A második alkalommal a szélsőbal egy kicsit zavarta a korelnök nyugodalmas munkáját s akkor az aga leszűt a völgybe:

— Az ördög tud nektek elnökölni!

Ebből csak később volt baj, mert az első pillanatban csak nevettek a magyaros elszólásának. Mikor azonban még az ülés folyamán Szilágyi Dezső ült az elnöki székbe s csudalatos módon meg tudott birkózni az elnöki munkával, a folyosó évődni kezdett az agával:

— No bátyám, meggyülik a bajod Dezsővel!

— Miért? Már hogy nekem?

— Neked, aga. Azt mondták, hogy az ördög tud nekünk elnökölni, aztán Szilágyi is tud. Még magára veszi az ördögöt!

Az aga morgott a fátérmdörderből:

— Hát az igaz, hogy róla megfelelektem. Szilágyi talán jobban is tud elnökölni, mint az ördög. Kivált mint valami közönségesebb ördög.

Máskülönbön nem igen szerepelt ő a parlamentben s a folyosó az ő igazi tanyája, ahol messziről megismerni a cilinderéről, mely mindig a fejében van. Mindig szivarozik és mindig mosolyog. Kétségbeesve még senki sem látta. Lehetett obstrukció, vagy bukhatott kormány: ő akkor is mosolygott. Ijedtnék

ma látták először. Mikor megrohanták a gratulások és úgy szerették, majd megették. Egészen megrémült. S ha csak szóval gratuláltak volna! De Széll Kálmán miniszterelnök szeretetreméltó sorokban fejezte ki neki szorenese kívánatait, Kalocsay Alán meg éppen versben ünnepelte a nyolcvan esztendő ágát. Nagyon megjijed.

— Mit akartok tőlem? — fakadt ki. Még elhitetitek velem, hogy nagyon öreg vagyok s azon csodálkozni kell. Én nem akarok csodálkozni. Én nagyon természetesen találok, hogy élek. Én még tovább is élni akarok.

Az egész tábor biztatta:

— Eljen!

Az aga szökött az ováció elől s összeakadt valahol gróf Nákó Kálmánnal. Azt hitte, most már biztonságban van, mert Nákó se mai gyerek. Az csak nem fog neki gratulálni, mert nyolcvan esztendő.

De Nákó úgy tett, mintha éppen az agát kereste volna:

— Hohó, csak hogy megfogtalak.

— Mit akarsz?

— Gratulálok, bátyám!

Az aga dühbe jött.

— Mit? Neked is bátyád vagyok? Hiszen te is nyolcvan esztendő vagy.

Nákó Kálmán a fejét rázta.

— Tévedsz, bátyám. Én csak holnap leszek nyolcvan esztendő.

S az aga csakugyan nem menekült. Mindenki meggratulálta, bátyámnak szólította, még Nákó Kálmán is, pedig holnapra már ő is betölti a nyolcvanadik esztendejét. A végén Janicsáry elindult, hogy keres magának egy magauál öregebbet. Mindenhol hajszolta Madarászt.

Madarász pedig mindig benn van a Házban, de ma nem volt ott . . .

X.

Budapest, február 21.

— BUDAPESTI NAPLO. Február 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásukkal a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Személyi hírek.** Rainer főherceg és neje ma Bécsből Cannesbe utaztak. — Báró Skrbensky prágai hercegeknek a egészségének helyreállítására végezt a felső-olaszországi Nervibe utazott.

— **Ebéd a háttérparancsnoknál.** Lobkowitz Rudolf herceg, vezénylő tábornok és neje, ma délután 6 és fél órákor ebédet adtak, amelyre hivatalosok voltak: báró Majthényi László, gróf Széchenyi Pál, gróf Teleki Géza, gróf Batthyány Lajos, gróf Desseffy Aurél, gróf Andrassy Sándor, gróf Esterházy Miklós Mór, gróf Szapáry Péter, gróf Széchenyi Imre, báró Révay Gyula, Szalay Imre miniszteri tanácsos, Ghyezy altábornagy, Gaudernak altábornagy, Schneller Arnold vezérőrnagy, Bernolák vezértörzsorvos, Conway Thornton főkonzul, Riffault Agost főkonzul, Dolatti Richárd főkonzul, Loufi Bey főkonzul, Cucuzeano Viktor főkonzul, Elek Gusztáv ezredes és László László.

— **A belga király és a belgák.** A belgák egyetlen alkalmat sem mulasztanak el, hogy ne kellemetlenkedjenek királyuknak. Az ország minden bajáért őt okolják, sőt nem egyszer a legkíméletlenebb módon támadják és gyanúsítják is. Most, hogy a kamarában a játéktörvényt tárgyalják, ismét pompás alkalom van arra, hogy gyalázzák koronás királyukat. Az új törvény ugyanis tiltja a szerencsejátékokat, de minthogy Spaanak és Ostendának ez a tilalom anyagi romlását okozhatná, erre a két furdóhelyre különös ideglenes intézkedést akar a kormány alkalmazni. A szocialisták és a szélsőbalon ülő képviselők azért hevesen támadták a kormányt és egyttal avval gyanúsították az udvart, hogy különösen érdekében áll a játékbárlagon tulajdonosainak a protegálása. A lapok gunyosan tárgyalták Lipót király utazásait és azt írják, hogy jobb volna, ha az országban költenél el a nagy civillistát.

— **Bőjti prédikációk.** Hoek János bőjti prédikációit minden pénteken, délután 5 órákor tartja a kőbányai templomban. Egy jótékony bizottság ez alkalomból a tempóban külön székeltet bocsát rendelkezésére a közönségnek, tetszés szerinti alalmazásért, melyet szegény iskolás gyermekek fölruházására fordítanak.

— **Nikita a magyarokról.** Kerülő utton, a ma érkezett párisi Figaro utján érkezik hozzánk Nikita montenegrói fejedelem egy igen rokonszenves nyilatkozata. Alexander Degaston, a Figaro budapesti levelezője, Jenn járt Montenegroban és meginterviewolta a fejedelmet. Beszélgetésük során szó esett arról, hogy Nikita fejedelem fölvette a „királyi felség” címet. A fejedelem örömmel jegyezte meg, hogy a szerb sajtó kivételével az egész európai sajtó kedvezően fogadta ezt a hirt. Degaston erre megemlítette a magyar sajtót. Ebből az alkalomból a fejedelem a következő nyilatkozatot tette:

— A magyar sajtót nagyon rosszul informálták arról a szimpátiáról, amelylyel a montenegrói nép a magyar iránt viseltetik. Ambár a magyarok ellenséges indulatot mutatnak irántunk, mi szeretjük őket természetüknek lovagiassága miatt. Ez az érzés velünk született; majd ha a magyarok rájönnek arra, hogy mi így érzünk irántuk, biztosra veszem, hogy viszonzni fogják azt a nagyrabesülést és barátságot, amelyet mindig tanusítottunk irántuk. Minek is tagadjam: a magyarok animozitása onnan ered, hogy bizalmatlanok mindennel szemben, ami orosz. És valamennyire mi is azok vagyunk.

A fejedelem ezenkívül nyilatkozott még Franciaország, Oroszország, Szerbia, Bulgária, Törökország, Ausztria, Németország, Románia és Olaszország ügyeiről.

— **A nyolcvanéves Janicsáry Sándor ünneplése.** A képviselőház agája, Janicsáry Sándor, szinte ifjúi friss erőben ma ülte meg nyolcvanadik születésnapját. A képviselőház tagjai pártkülönbség nélkül rendkívül melegen üdvözölték ez alkalomból az öreg urat. Az összes pártokból alakult küldöttséget Perczel elnök vezette az ünnepléshez. Kalocsay Alán erre az alkalomra ünnepi verset írt, melyet nagy tetszés közepette olvasott fel. Gróf Teleky Géza, Graenzenstein Béla a lámtikár és Jakabffy Imre az öreg ur tiszteletére a Vadászúrt szállóban bankettet rendeztek, amelyen Wekerle Sándor, gróf Teleky Géza, Jakabffy Imre és még számosan méltatták az ünneplést érdemeit. Janicsáry rendkívül meghatottsággal köszönte meg az iránta tanusított igaz baráti szeretet megnyilatkozását. Az ünneplést számosan üdvözölték táviratban és levélben. Széll Kálmán miniszterelnök a következő üdvözlő levelet intézte Janicsáry Sándorhoz:

Mélyen tisztelt barátom! Régi kedves kollégám közül aikkal együtt kezdettem és oly sok éven át folytattam a politikai téren való működést, Te vagy ama kevesek egyike, akik ritka kitartással és buzgalommal még ma is tevékeny tagjai a törvényhozásnak. És ha bizonyos tekintetben keblemelen is a korra való emlékezés, engedd meg mégis nekem, hogy szívem legmelegebb érzelmével üdvözölhesselek ma amidőn az isteni gondviselés megérné engedte a 80-ik életévet, megérné engedte olyan testi és szellemi erőben, amely meggyűvást nyujt társaidnak s köztőlük nekem, a Te leigazabb tisztelődnök, hogy még számos évig lehetünk részesei e zavartalan együttműködés örömeinek. Kiváló tisztelettel igaz híved
Széll.

Ma este a szabadelvű klubban is ünneplték Janicsáry Sándort. Báró Podmaniczky Frigyes üdvözölte őt a körülötte összegyűlt párttagok élén. Janicsáry meghatva fogadta tisztelőinek szeretetteljes jó kívánásait.

— **Tanulmányut.** A kereskedelmi iskolák régi szokása, hogy az érváró vizsgálatok előtt csoportos kirándulásokat tesznek valamelyik külföldi gyár, vagy kereskedelmi vállalat megtekintésére. Ezekben a kirándulásokban eddig csakugyan hiányzott a rendszer s a tanulókat csak öletszerűen vitték valahova, ahol aztán elköltöttek egy pár forintot s visszajöttek avval az olesó tanulással, hogy külföldön is vannak emberek. A kultuszminisztérium Hivatalos Közönyének mai számában olvasható az a rendelkezés, hogy a tanári kar bizonyos tervszerűséggel készítse elő az ilyen tanulmányi kirándulásokat s első sorban az iskola tanulmányi keretére s céljára legyen figyelemmel. Az utazó tanulók kiválasztásánál — ugymond a rendelet — figyelemmel kell lenni a növendékek fizikai alkatarára és értelmiségre és a kirándulások helyének megválasztásánál ne a távolság legyen a döntő, hanem az, hogy hol láthatják a tanulók gyakorlatilag megvalósítva mindazt, amit elméletben megismertek. Ennélfogva nem okvetlen szükséges, hogy a tanulók a külföldet keressék föl, hanem ismerjék meg először hazánk közgazdasági viszonyait és intézményeit. A rendelet utolsó része a tanulmányi kirándulásoknak üzletszerű vállalatát való elfajlásá ellen szól s inti az iskolák vezetőit, hogy szigoruan nevelési és tanítási célok szolgálatában álljanak a kirándulások.

— **Bessenyei Ferenc főolvasása.** Bessenyei Ferencnek, a Lipótvárosi Kaszinóban e hó 23-ikára kitűzött felolvasását bizonylatlan időre el kellett halasztani, mert Bessenyei Ferenc nagybeteg testvéréhez, Halasra utazott.

— **A két asszony deputációja.** Érdekes deputációt vezetett ma az igazságügyi miniszter elé Tuba János, a komáromi képviselő. Két asszonyt, Molnár Gedeon, volt megyei számvevő felelőse volt az egyik s Szabó Kálmán, nemrégiben még komárommegyei szolgabíró felelőse volt a másik asszony. Mind a ketten arra kérték a minisztert, hogy eszközöljön ki kegyelmet a férjüknek, akik a nevezetes mócsai kivallatás miatt ülnek már kilenc hónap óta a börtönben. Az állásukat s ezzel együtt a kegyelüket már ugyanis elvesztették, mert a bíróság hivatalvesztésre is elítélte őket, hát legalább szabadságot kérnek számukra, hogy új kenyérszerzés után nézhessenek. — A miniszter megígérte, hogy alapos vizsgálat tárgyává teszi a kérelmet s megteszi a raboskodó inkvizitorok érdekében annyit, amennyit megenged a törvény. Tudniillik az az ur és nem az asszonyi könny.

— **Öreg honvédek a honvédelmi miniszternek.** A honvédenház felügyelő bizottságának a mai napon, Csatóry Lajos miniszteri tanácsos elnöke mellett tartott üléséből, a következő felirattal intézték báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszterhez:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Szívünk mélyéből eredő örömmel értesültünk Nagyméltóságod beces egészségének már legközelebb várható teljes helyreállításáról és sietünk az alkalomból szerencsés kiváltásunknak az igénytelen sorokban kifejezést adni.

Nagyméltóságodnak elévülhetetlen érdemei a m. kir. honvédség és honvédenházunk ügyei körül a magyar történelem lapjain lesznek megörökítve és dicső példája gyanánt loagnak szolgálni a király és haza iránt való hűségnek és szeretetnek s midőn az egész nemzet aggódott Nagyméltóságod súlyos betegsége miatt, mindnyájan buzgó hálaérzettel vettük ő Felségének, hódolva szeretettel lovagias királyunknak azon atyai gondoskodását, melyben Nagyméltóságodat részesíteni méltóztat.

Kívánjuk, hogy nagyméltóságod mielőbb elfoglalhassa magas tisztét s hogy így a 48-as honvédek menháza is élvezhesse azon jóakarót, amelyet irányunkban mindenkor tanusítani kegyeskedett.

— **Loubet, a gyermekmentő.** Párisból táviratozók: Ma volt a tüdővész gyermekek gyógyítására alakult egyesület közgyűlése, amelyen Loubet elnököl. A közönség nagy ovációban részesítette a köztársaság elnökét, aki megnyitói beszéde során többek között a következőket mondotta:

— Kishitűek a politikai torzsalkodásokból és abból a szenvedélyességéből, amelyely francia-testvérek felebarátaitk támadják, azt jóslják, hogy mihamarabb rohamos dekadencia fenyeget bennünket. Mentől nagyobb ez a pesszimisták áramlat, annál nagyobb hittel kell vele szembeállanunk. Ez az agitáció, amelyben a mi részünkön nem vizsgálhattuk mindig fegyvereink horderejét, szerencsére már szűk tere szorult; háttérbe szorította a türelmesség, a hazaszeretet és a felebaráti szeretet, a francia nemzet e három erénye.

Loubet azután meleg elismeréssel emlékezett meg azokról, akik a tüdővész gyógyítása körül önfeláldozó munkásságot fejtettek ki, köztük első sorban Candide apácáról és apólonóról, aki érdemeinek jutalmául a becsületrend keresztjét kapta.

— **A francia krajcár.** A franciáknak eddig nem volt krajcárjuk. A mindennapi életben forgó legkisebb pénzük a sou volt, az 6 pénzük szerint 6 centimes, a miénk szerint két és fél krajcár. A francia kormány most elhatározta, hogy forgalomba bocsát fél-soukat, két és fél centimes értékben, ami tehát körülbelül megfelel a mi krajcárunknak. Az új pénzt különösen a munkások követelték, akik például 25 centimes-mal fizették meg eddig az olyan ár felkiloját, amelynek kilója 45 centimeba került. A franciák tehát csak most fognak igazán megismerkedni a krajcár forgalmával, most, amikor minékünk viszont vígan adják főpincérok és villamos kalauzok krajcár helyett azokat a kedves egyfilléres pénzenekéket...

— **Vera Gelov és Alexandra Zululamiok.** Idestova egy hónapja, hogy egy orosz leány, Gelov Vera párisi egyetemi hallgató ráölt Deschanel tanárra, mert azt hitte, hogy felismerte az ősz professzorban azt a franciát, aki őt régebben inzulálta. Egy másik diáknő, Zululami Alexandra, közbevetette magát és saját testével fogta fel a golyót, amely Deschanelnek volt szánva. A szegény Alexandrárt súlyos sebesülten vitték kórházba, ahol négy hétig élet-halál közt forgott, most azonban már annyira jól van, hogy megengedték Gelov Verának, aki időközben bevallotta tévedését, hogy meglátogathassa önfeláldozó barátóját. Megható volt ez a találkozás, amelyen a vizsgálóbíró is jelen volt. Vera sirva kérte Alexandrárt, hogy bocsásson meg neki.

— Szívvel megbocsátók! felelt a sebesült leány. Aztán a vizsgálóbíró megengedte a barátóknak, hogy oroszul beszélhessenek egymással, sőt az ellen

se volt kifogása, hogy Vera megoskolja boldogtalan társnőjét. Az orvos azonban figyelmeztette Verát:

— Vigyázzon! Ne ölelje meg hevesen!

A merénylő diákhölgy védője megkérdezte Alexandrárt:

— Kívánja barátónőjének megbüntetését?

— Ments isten! Azt szeretném, hogy ne legyen semmi bántódása! Ha e felől nyugodt lehetnék, akkor szíves-örömet tőrném fájdalmairat! — válaszolt Alexandra.

— **Boer küldöttek Budapeston.** A budapesti boer-barátok előkészítő bizottsága legközelebb népgyűlést rendez a Nemzeti Lovarda helyiségében. A népgyűlés ügyében kibocsátott felhívásokat már eddig több ezren írták alá a társadalom minden osztályából. A népgyűlésen két boer kommandáns is meg fog jelenni, akik erre az alkalomra Budapestre jönnek.

— **Ingyen kenyérmorzsa.** Az Erzsébet-téren jóságos kezek naponként osztogatták a kenyérmorzsat a munkanélküli verébnek. Ezek óta gyakorolta az állatvédők egyesülete ezt a könyörületes cselekedetet, mig nem verébek lustálkodásra adták magukat. Csiripeltek, egyre csiripeltek s több éjjeli nagy dáródokat is csaptak a környéken lakók nagy szomorúságára.

A napokban aztán az álmatlan emberek megírták a kegyetlen levelet az állatvédők egyesületéhez, hogy ne osztogassanak a verebeknek ingyen kenyérmorzsat, mert nem jól viselik magukat a madárkák. Az egyesület beszüntette hát a könyörületeséget s kiszorítja a madarakat a ligetekbe, erdőbe és temetőbe.

Az erzsébetiériek szerint ugyanis a madárnak nem a városban, hanem az erdőben és temetőben van a helye.

Az erdőben most hideg van, s a megfagyott madarak a fák tövében hevernek. A temetőben pedig vastag hóréteg fekszi meg a sírokat. Alattuk csöndesen alvó emberek fekszenek. Azokat nem lehet tölvéni semmiféle lármával. Nem hallják a verebek csiripelését s nem fogják meghallani, ha tavaszra visszajönnek a jóllakott, vidám éneklő madarak.

— **Az öreg-falui magyar iskola.** Panaszos levelet küldött be lapunkhoz egy öregfalui magyar ember. A közoktatásügyi miniszter expozéján felbuzdulva, válasz a öregfalui magyar iskola szomorú sorsát s hasznosnak véli, ha sorai ez uton a nyilvánosságra kerülnek. Levele nagyjából így szól:

Torontál vármegye Öreg-falu községében, amelynek hetven százalék oláh és harminc százalék magyar-ajku lakosa van, Horesny Miklósnak, a község érdekes képviselőjének, a nyolcvanas években sikerült egy magyar nyelvű iskolát létrehoznia. Az iskola nagyon megtelet előjárnak az exponált vidéken s 1897. végeig minden állami támogatás nélkül működött. A viszonyok azonban idővel megváltoztak. Az iskola épülete olyan rozoga volt, hogy hatóságilag be kellett zárni. Jártak a tanfelügyelőnél, kérvényeztek nyakra-tőre, de minden eredmény nélkül s a tanító végre is, se lakása, se tanterme nem lévén, beadta lemondását. 1897. vége óta a község tanító nélkül van, mert pályázatot többé nem hirdettek. A gyermekek semmiféle oktatásban nem részesülnek, legfeljebb a jobbműdakat, akiket az oláh iskolába járatnak. A község nem magyarosodik, hanem visszatelelődik: az iskoláépület teljesen összedűlt. 1898-ban több tagú küldöttség jött a közoktatásügyi miniszternél Csavossy Béla országgyűlési képviselő vezetése alatt. A miniszter kétezkereszt száz forintos kölcsön felvételét engedélyezte, amelyet Horesny jegyző a képviselőtestülettel megszavaztatott évenkénti való törlesztéssel. Noha a képviselőtestület nyolcvan perenteje oláh, az erről szóló jegyzőkönyvet Torontál vármegye jóváhagyta, de az építési tervzetben javítástok kívánt, amelyek végrehajtásával a megve tanfelügyelője egy Knab nevű mérnököt bizott meg, aki három év óta csupa szíveségből a tervzetben javított. De sem iskolája, sem tanítója. Öregfalunak mind-ezideig nincs.

— **Hamis ötkoronások.** Az osztrák császárváros a dicsőség, hogy ott ütötte fel tanyáját az első koronahamisító. A bécsi rendőrség ma egy vendéglőben letartóztatta Cechek József lakatossegédét amint éppen egy hamis ötkoronással akart fizetni. Lakásán megtalálták a hozzá való szerszámait és sok öt-és egykoronás hamis pénzdarabot. Azt is kiderítette a rendőrség, hogy Cecheknek nincsenek cinkostársai.

— **Házasság.** Nemesy Dezső államrendőrségi tisztviselő eljegyezte Nagy Benő földbirtokos leányát, Emmát, Negyedén, Nyíramegyében.

Davidovics Emil február 26-ikán esküszik örök hűséget Kassán Blau Margit kisasszonynak, özvegy Blau Izidor né leányának.

Reiter Lajos O-Radnáról, eljegyezte Hirsch Margit kisasszonyt, Fried Ignác ügyvéd nevelt leányát Munkácsban.

Stauber Miksa február 19-ikén vezette oltárhoz a szegedi zsidó templomban Ujhelly Gizella kisasszonyt, Ujhelly Vilmos leányát.

— **Nagy tűz Brüsszelben.** Brüsszelből jelentik, hogy ott az éjszaka hatalmas tűz pusztított a Molenebeck külvárosban. A tűz az A. terpen-utóban sok épületet pusztított el, köztük a margaringyárt, a levélpapírgyárt és azt a raktárt, melyben a Delamonnais-szintáz díszleteinek egy része van elhelyezve. Egy tűzoltó odagégett, egy másik halos sérüléseket szenvedett. A kár két millió frank.

— **A magánhivatalnokok törvénye.** A magánhivatalnokok országos szövetsége agilisán dolgozik az érdekei védelmében s hogy igazi sérelmeikkel és legközvetlenebb szükséggeikkel megismertessék a kereskedelemügyi minisztert, új memorandumot dolgoztak ki a kereskedelmi alkalmazottak szolgálati viszonyainak szabályozásáról szóló törvényjavaslat tárgyában. Minden tulságba vitt és a kereskedők rovására irandó szimpátia nélkül el kell ismerni azt, hogy a memorandum objektív s nem követel semmi egyebet, mint amire a mindez ideig teljesen rendezetlen viszonyok között élő kereskedelmi alkalmazottaknak feltétlenül joguk van és pedig nem a kereskedelem rovására, hanem éppen az általános közgazdasági érdek szempontjából. A szövetség nem követi azt az általános hadviselési módot, hogy tömément kell követelni, hogy aztán valamit kapjon az ember. Eppen csak annyira tart igényt, amit meg is kívánhat s nagy igazsága van a memorandumnak abban, hogy tulság a kereskedő-világ nagy ijedelme az alkotandó törvénnyel szemben. Természetes, hogy az, mert első sorban az üzlet és a hivatal látja a hasznát annak, hogy az áruaszal és az irászat mellett olyan emberek dolgoznak, akik biztosítottaknak érzik magukat az élet ezer eshetőségeivel szemben. Ezek tudnak csak igazán dolgozni. A memorandum örömmel és köszönettel veszi tudomásul, hogy a törvényjavaslatban a kereskedelemügyi miniszter figyelmére méltatta azokat a szempontokat, a melyeket a szövetség előző memorandumában ajánlott a miniszter jóindulatába. Ezek szerint vége lesz a szabad egyezkedésnek, a felmondás ideje nem a szerint módosul, hogy ki milyen fontosságú munkát végez, hanem a fizetés és a szolgálati idő tartamától függ. A javaslat pihenő időt biztosít az alkalmazottaknak, meghatározza a munkaidő maximumát, kötelezővé teszi a higiénia szempontjainak figyelembevételét s végkielégítést biztosít az alkalmazottak munkaképtelenség esetén vagy abban az esetben, ha baleset miatt vagy hosszú szolgálat után elbocsátatik az állásából. Félhívják azonban jóelőre a miniszter figyelmét arra, hogy hogyan szándékoznak kijátszani némely kereskedők a készülő törvényt. Azt hallották tudniillik, hogy némely kereskedő a törvény életbe lépése után egyáltalában nem szerződött magához embert — havifizetéssel, csak napidíjjal. A végkielégítés passzusza ellen pedig azidő dolgoznak, hogy életbe kellene lépnie a kötelező nyugdíjbiztosítást. Ez azonban egészen más rubrikába tartozik és semmiképpen se pótolja a végkielégítést. — Erdekes és méltányos a kereskedelmi alkalmazottaknak az a kívánsága, hogy a törvényjavaslatban általánosan használt *kereskedőség* kitélt módosítsák, mivelhogy a magánhivatalnok és a kereskedőség más-más valami. A kereskedőség általánosságban a bolti segéd, a magánhivatalnok pedig az irászat mellett tulajdon részben szellemi munkát végez. Más kvalifikációhoz, más munkakörhöz más cím is dukál. Nem azért, mintha címe vágyakoznának, hanem mert a jogviszonyok különbözőségének a meghatározásában a szűkebb keretbe szorított címzés mindenképpen csak előnyös lehet. A maximális munkaidő beosztásában azt kérik, hogy a kereskedőség a munkaközi szünetek beszámításával legfőbb tizenkét, a hivatalnok pedig legfőbb tíz óráig dolgozzék. A memorandum egyéb pontjai már kevésbé lényegesek, mindazonáltal tekintettel arra, hogy a legközvetlenebbül érdekeltkekt világítják meg bennük a javaslat hátrányait és előnyeit s — ismételjük — teljes objektivitással — a legnagyobb mértékben méltók arra, hogy tanulmány tárgyává tegye a minisztérium, mielőtt véglegesen nyélbe ütötték a törvényt.

— **Elítelt anarchista.** Mianói tudósítónk írja:

A bresciai törvényszék a napokban 5 évi kényszermunkára ítélte egy Francesco Rabioli nevű anarchistát, aki ellen főjelentés érkezett, hogy merényletet akar elkövetni III. Viktor Emánuel király ellen. Még a múlt évben névtelen levél érkezett Svájból a nápolyi rendőrséghez, melyben értesítették a rendőrséget, hogy Rabioli Svájból Nápolyba utazott, hogy az akkor még ott időző Viktor Emánuel király ellen merényletet kövessen el. Egész Olaszország rendőrsége résen állt, hogy elcsipje a veszedelmes embert és ez sikerült is Bresciában. Ott ugyanis egy rendőr igazolásra szólította fel és mintán okmányai nem voltak, le akarta tartóztatni. Ő azonban ellentállt és csak hosszas duakodás után tudták elfogni. Kihallgatásakor tagadta, hogy gonosz szándékai volnának és a merényletre vonatkozó nyomozás is eredménytelen maradt. Rabioli, akiről különben kiderült, hogy már többször volt büntetve lopás, rablás, hatóság elleni erőszak és anarchista eszmék hirdetése miatt, csak hatóság elleni erőszak miatt ítéltek el.

Rómából jelentik, hogy a pateroni rendőrség értesítette a belügyminisztériumot, hogy két veszélyes anarchista Patteronból Olaszországba utazott. Ennélfogva rendeletet adtak ki a határról érkező utasok szigorú ellenőrzésére.

— **Sándorka haragszik.** A gyermekek olykor mérges haragot táplálnak szívükben azért, mert nem akarják bántani őket. Sándor királyt senki fia nem bántotta, mindenki sajnálta és mindenki részvételt volt iránta, hogy elvesztette a papáját. Ennélfogva Sándor király haragszik s az ökleivel ütögeti az asztalt.

Belgrádból írják, hogy a haragos gyermek magához hívatta a szkupstina elnökét és több államférfi előtt nagyon elkeseredett. Keserűségét az osztrák-magyar monarchia ellen öntötte ki, mert nem adták ki Milán király holttestét.

— Még egy tüt sem veszek ezentul Ausztriában vagy Magyarországon és remélem, hogy a szerb nép is így fog cselekedni.

Az államférfiak bámószkodva néztek a haragos gyermekre s aztán vizsgálni kezdték.

— Sándorka édes, — mondta Nesztorovics — ne haragudjék. Nem használ ugyanis.

— Kikérem magannak.

— Jól van édes, de mégsem használ, mert nem mi veszünk ő tollát, hanem ők mi tollunk. Ha pedig ők nem jönnek mi hozzánk, akkor baj lesz. Maga is koplalni fog Sándorka édes.

A kis Sándorkán ekkor tört ki a gyermekes harag. Piciny ökleivel ráütött az asztalra, a csipkés kis rékljét összeszakgatta haragjában s pityeregre mondta:

— Azért is. Én így akarom és így lesz.

Az államférfiak összenéztek, míg a nagy csöndet végre Nesztorovics törte meg mondván:

— Sándorka édes, most már elég legyen a sírásból. Hisz nem vagy már olyan kis gyermek...

— **Egy község kérelem.** Fugyi biharmegyei község hatagru küldöttsége járt ma a fővárosban Boros István református lelkes vezetése alatt. Előbb a közoktatásügyi minisztert keresték föl s még egy tanító állás rendszeresítését kérték, mert 130 tankezes gyermek mellett egy tanító nem győzi feladatát; ezenfelül tandíjmentességet is kérnek, mert, mint szónokuk, Kossuth Ferenc is előadta, a község lakossága oly szegény, hogy nem tudja a tandíjat megfizetni. A küldöttség azután Darányi Ignác földmívelésügyi miniszternél tisztelegő és gyors intézkedést kért a község mellett elfolyó Sebes-Körös áradásai ellen. Tavaly ötven házat pusztított el a vízár, amely most a templomot is előtérrel fenyegeti, úgy hogy e miatt istentiszteletet sem lehet tartani benne. A község nyomorult helyzete az oka, hogy a lakosság száma olyvárat csökken. A kulturmérnökség már elkészítette a védekezés tervét, de eddig még semmi sem történt. *Wlassics* is, *Darányi* is igen szívesen fogadták a küldöttséget és megígérték, hogy amit lehet, megtesznek a derék fugyiak érdekében.

— **Börtönből a miniszteri székbe.** Gyorsan leírni a szerb politika a tehetséges embereket és új kormányviszágok új férfiakat állítanak a kis királyság ügyeinek élére, akikről eddig Belgrádban is vajmi keveset hallottak. Az utolsó kormányviság e megcsontosodott szokással ellenében egy régi nevet rehabilitált: a Szimies-kormány volt igazságügyminiszterét, akit egy belgrádi táviratunk szerint most kereskedelmi miniszterre nevezett ki az ifjú király. Az új miniszter nem más, mint *Milovanovics* Milován, az a derék ur, aki oly erősen kompromittálva volt a Milán király ellen elkövetett merényletben, hogy mind a három bírói fórum két évi fogságra ítélte. Az Obrenovicsok e hü emberre már meg is kezdte büntetését, de aztán néhány hónap múlva *kegyelmet* kapott és ráadásul kinevezett bukaresti követnek. Azóta mérsékelt radikális elveket vall és mint lelkes orosz barát most megkapta a legnagyobb elismerést a szerb politika mai fordulataiban. Arra, hogy nem is oly régi gyálázatos része volt a Milán király ellen szőtt összeesküvésben ma már senki sem gondol Szerbiában és legkevésbé a fiatal király. A józslás embernek igazán meg kell üdönie a fiu kegyelenségeknek így elfajulásán. A délszláv népek politikája nem szokott válogatni eszközeiben, de *Milovanovics* miniszteri kinevezése olyan jelensége a délszláv országoska lefordult állapotának, amely méltó pendantja Sándor király viselkedésének beteg, majd halott apjával szemben. *Milovanovics* kegyelenségtelenül nagy és tiszteletreméltó férfi Szerbiában, de érdemeit semmivel sem kisebbitette volna a király, ha akkor teszt meg miniszterének, a mikor már az utolsó akta is lezárult szerezésén atyja haláláról.

— **A jégvizsnyokról.** A földmívelésügyi miniszterium vizrajzi osztályához ma érkezett jelentések szerint a Duna egész végig áradó jellegű erős jég mellett. Ma reggel a dunai jégvisznyokban annyban történt változás, hogy Esztergomnál a vasúti hid fölött a jég megállt. Most Esztergomtól Budapestig, Pakstól Mohácsig álló jég van innen lefelé erős a jégzárlás Orsováig. Tegnap óta Budapestnél 1 centiméternyi apadás mellett a mai vizmagasság 204 centiméter.

— **Halálozások.** *Wassermann* Jónás budapesti ékszerész, ma este meghalt. A boldogultnak évizede-

ken át a Dorottya-utcában volt virágzó ülete, amelynek előkelő hírnevét a mai nehéz viszonyok közt is megtudta óvni. Halálát özvegye, négy gyermeke és két veje gyászolja.

Gróf *Cebrián* István, cs. és kir. kamarás, Cannesban szívszélhűdés következtében meghalt.

Bécsből táviratozzák: Gróf *Bubna-Lititz*, a 8-ik dragonyos-ezred hadnagya, meghalt.

Bécsben meghalt a Niederösterreichische Escompte-Gesellschaft egykori helyettes igazgatója, *Wittelsböfer* Ottó, 65 éves korában.

— **Szélhámus ügyök.** *Friedmann* Mór úgnök a múlt hónapban sorra járta a főváros iparosait és a magyar tisztviselők országos egyesülete titkáráként adva ki magát, tölajánlotta, hogy husz százaléknai provízió mellett kieszikül, hogy az egyesület tagjai szükségleteiket náluk fedezik. Ezzel kapcsolatosan minden iparostól 15—15 koronát vett föl hirdetésű óllokra. Az iparosok csak most jutottak tudomásra annak, hogy szélhámussal volt dolguk, aki becsapta őket s a rendőrségnél bejelentették *Friedmann* t. A rendőrség most mindenfelé keresi a szélhámus ügyököt.

— **A negyvenegyedik.** A negyvenegyedik megölte *Barry*, a derék bernáthegei kutató. Félreértés volt. A negyvenegyedik, akit *Barry* szintén még megakart menteni a hólavina alól, megijedt a nagy állattól, mikor fölészült. Azt hitte tán a szegény ember, hogy farkas, vagy medve a jó *Barry*. Aztán nagy erőlködéssel bele dőtte hegyes botját az ártatlan *Barry*-ba. *Barry* elpusztult, a szerencsétlenül járt embert még megmenthették a bernáthegei klastrom remeték, akiket a szegény kutya utolsó keserves vonítása terelt a veszedelem helyére. Az emberek hálának voltak *Barry* iránt, emléket állítanak neki ezzel a felirással:

BARRY.

Negyen embert mentet meg, a negyvenegyedik megölte.

— **A F. M. K. E. gyűjtők.** Egyes lapokban a F. M. K. E. gyűjtők ellen megjelent célozatos és rosszakaratu támadásokra válaszul a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület elnöksége és az érdekelte Unio Magyar Általános Gyufagyár részvénytársaság együttes nyilatkozatot tesz közzé:

1. Nem igaz — ugymond a nyilatkozat — hogy a F. M. K. E. gyűjtők osztrák gyártmány volna, mert az Unio Magyar Általános Gyufagyár részvénytársaság budafoki gyárának, tehát magyar területen, magyar munkások gyártják, szerelik föl, csomagolják, expedicióják, számlázzák s ugyanott fizetendők. A F. M. K. E. elnöksége minderről személyes meggyőződést szerzett magának s különben is szerződéses jogánál fogva állandóan ellenőrzi a gyár működését. 2. Nem igaz, hogy a budafoki gyufagyár, mely a F. M. K. E. gyűjtőket gyártja, idegen vállalkozás volna. A gyárat a Hazai Bank részvénytársaság alapította. 3. Nem igaz, hogy a F. M. K. E. gyűjtők drágábbak, mint akár a temesvári gyufagyár E. M. K. E. gyűjtői vagy más hasonló hazais és kulturális célt szolgáló gyűjtők, amelyeknek árait a gyufagyárosok karteillei egységesen állapította meg 4. Nem igaz *Fischer* és *Wittenberg* nagybittes gyufagyárosoknak az állítása, hogy a F. M. K. E. földi és lételelapjában támadja meg gyárakat. Mert a nagybittes gyár földrajzi fekvésénél fogva szállítja gyártmányait Morva, Cseh- és Gácsországba, amerre ölesbők neki a fuvarbér, nem pedig a F. M. K. E.-nek a budafoki F. M. K. E. gyűjtők érdekében kifejtett országos agitációja következtében, ami elvégre is természetes dolog, mert a F. M. K. E. saját jól fölfogott érdekében kötötte meg a szerződést a budafoki és nem a nagybittes gyufagyárral, amely sem produktív képeség, sem anyagi előnyök tekintetében nem tudott annyit biztosítottot nyújtani az egyesületnek, mint a budafoki gyár. Különb, hogy a nagybittes gyufagyárat illetően nem illetheti semmiféle szemrehányás a F. M. K. E.-t, bizonyítja az a körülmény is, hogy a nagybittes gyár produkciójának nagy részét már akkor is Morva-, Cseh- és Gácsországba szállította mikor még a F. M. K. E. gyűjtőknek hitehalmva sem volt. 5. A F. M. K. E. elnöksége és az Unio Magyar Általános Gyufagyár részvénytársaság mindezek után végül kijelenti, hogy amint nem kereste eddig a célozatos támadások forrását, rugóit és értelmi szerzőit, úgy a jövőben sem fog válaszolni semmiféle támadásra, bármely részről jöjjön is s bármint tartalmazzon is. Főlkéri azonban az ország közönségét, mely a F. M. K. E. kulturális működését tizenéve éven át mindig elismeréssel honorálta, ne engedje magát megtévesztetni az ellenséges részről jövő különböző büsztelések által s a jövőben is ugyanazzal a szeretettel támogassa nemzeti törekvéseiben az egyesületet amelynek utabban nagy és megbecsületelben segítséget nyújt a budafoki gyufagyár, amidőn az egyesület kulturális céljaira az ő magyar gyártmány és kiogástalan minőségű F. M. K. E. gyűjtőknek bruto jövedelméből 5 százalék jutaleköt jutat.

Unio Magyar Általános Gyufagyár részvénytársaság.

A F. M. K. E. elnöksége nevében: dr. *Janits* Imre országgyűlési képviselő ügyvezető-alelnök, *Clair* Vilmos főtitkár.

— **Lencse, oszsa, ház.** A lencsét ebben a históriában a törösuszaa helyettesíti, a törösuszaát pedig egy ötezer forintot érő ház. *Papp* István debreceni polgár teljesen kikopta a vagonából éppen úgy, mint annak idején *Ezsau* az elsőszülöttség jogából, csakhogy nem egy tál lencse, hanem: egy tál törösusza miatt. *Papp* István általában is nagyrabecsülte testvérhugának, *Oláhnénak* a föztét, de mindennél többre tartotta a törösuszaát, amelyet senki úgy a *Papp* István szája ize szerint nem tudott elkészíteni, mint éppen a huga, *Oláhné*. Valóságos hipnotizáló hatalmat is gyakorolt ez által a testvérhug a bátyján s ennek tudható be, hogy rávette a félkegyelműt arra is, hogy ez vagonáról, ötezer forintot érő házáról, *Oláhné* gyermekei javára lemondott. A lemondás vagyontalanságot vont maga után, ennek viszont az lett a következménye, hogy a keresetképtelen, hülye *Papp* István Debrecen város kegyelemkenyerén tengődött mindaddig, amíg *Oláhné* meg nem halt, Most azonban *Oláhné* halála észre tértette *Papp* István. Elmesélte a törösuszas adásvévisi szerződést a szegényházi gondnoknak, ez pedig megindította a pörös eljárást. *Papp* István legsúlyosabb argumentuma az, hogy huga hátralekben maradt a vételárral vagyis nem találta föl eleje úgy és olyan mennyiségben, amint az kikötve volt — a törösuszaát.

A pör megindult, a törösusza lesz benne a perdöntő mozzanat.

— **Fából vaskarika.** Egyenesen az angol hadügyminiszter figyelmébe ajánlja egy ületes olvasónk egy ideáját, amelyet a következő jó humorú levél magyaráz meg bővebben:

Sajnálkozással olvastam, hogy az angol tengerészeti miniszternek az angol matrózoknak elütötte, hogy sapkájuk kerek formájának megőrzése végett acél karikákat használjanak. Be kell ugyan látnom, hogy a hajók biztosabb járásának szempontjából célszerű ez a rendelet, de viszont mélyen elszomorító dolog, hogy a matrózok sapkája az eddigi sikkes kerek formát, — amely forma bizonyára sok leánytiszvet készített gyorsabb dobogásra, — nélkülözni legyen kénytelen. Olyannyira nyugtalanított ez a kérdés, hogy gondolkodni kezdtem előtött, hogy miként lehetne ezen dolgon segíteni, t. i. módot találni, hogy az angol matrózok sapkái kerekek, a hajók pedig a helyes irányban — maradjanak. Örömmel jelenthetem, hogy hosszas fejtrés után sikerült ezt a módot feltalálnom. Egyszerű, mint minden Kolombus-tólja.

Csináltassák ezentul az angol matrózok a sapkájuk kerekdedségét előmozdító acélkarikát — *fából!*

Találmányomat ingen az angol hadügyminiszter rendelkezésére bocsátom. Mi, kaposváriak már csak ilyen önzetlenek vagyunk. C. P.

— **Bűnügyi muzeum — vasuti utasek számára.** Fekete muzeumnak nevezik Derbyben a vasutársaságnak azt a gyűjteményét, amelyivel várakozó utasait szórakoztatja. Ez a muzeum ugyanis csupa bűnleletek tartalmaz, még pedig olyanokat, amelyek valamelyes vasuti katasztrófa lezajlásában játszottak szerepet. Egy-egy revolverhez hozzátűződik holmi öngyilkossági história, mely szerint például egy gyönyörű szép hölgy (akinek arcképe természetesen mellékelve van) náasztatása közben, egy első osztályú kupéban azáltal vetett végett életének, míg a férje frissítót, mondjuk: almát vásárolt a számára. A tragikus történet korpusz delikti gyűjteménye kitélek három tárgyból. Egy revolver, egy lönykép, egy alma — és megvan minden bizonyíték.

— Legérdekesebb tárgya e muzeumnak egy Orzini-féle bomba. A hozzá tűződő história első sorban az, hogy ekkor és ekkor föl akarták robbantani a vonatot ezzel a bombával. Nehogy azonban ez a gondolat az utazási kedvet bárkinél is lelőhaszssa, van a korpusz deliktinek még egy másik meséje. Az utóbbi szerint nem robbantó anyagot tartalmazott a bombahüvely, hanem egy hírlapot. Az ületes hírlapvállalat azt tartotta a legjobb reklámnak, ha lapját ilyenformán közbeszéd tárgyaává teszi. — Van a kiállított tárgyak közt szappandarab, keztü, fogkefe és mindenféle más értéktelen semmisség, mindegyiknek az a mese kölcsönöz csak érdekességét, amelyet hozzá hazudnak.

— **A munkanélküliek gyűlése.** A budapesti munkanélküliek munkások bejelentették a főkapitányuknak, hogy e hó 22-én délután 3 órakor a *Hernád*-és *Dembinszky-utók* sarkán lévő *Szabó-féle* vendéglőben gyűlést fognak tartani a következő napirenddel: A munkanélküliek és a közzvélemény. A rendezők nagyhangu felhívást osztogattak szét, amely a következő: *Nyomorgók!* Az uralkodó osztály föntől jövő protekcióit és erőszakoskodásait — a munkanélküliekkel szemben elkövetett ezernyi és ezernyi bűnei mellett — megzavartak a társadalmi kitagadottainak tüntető fölvonulását. A föntől jövő erőszakoskodások szükségszeruen az elnyomott osztályok erőszakos ellenállását idézték elő. Az igazi bűnösöket oda kell állítani a nyilvánosság előszékébe és azért kötelessége minden munkanélküli munkásnak e gyűlésen megjelenni és ott dokumentálni, hogy nem a kitagadottakat, nem a nyomorgókat, hanem a kitagadókat,

FŐVÁROS.

(*) **A főváros kölesőne.** A székesfőváros kölesőnügyi bizottsága ma délután ismételt értekezletet tartott az érdekelteket banksoport képviselőivel a főváros kölesőnkötvények átvételének ügyében. Az értekezletet, a gyöngélgédő Steiger Gyulára való tekintettel, annak magánlakásán tartották meg. A főváros hatóságának a képviselőletében Halmos János polgármester és Vaszilhevis János tanácsos jelent meg. Hosszabb tanácskozás után a bizottság és a banksoport közt megállapodás jött létre, még pedig akképpen, hogy a banksoport átvesz 30 millió korona értékű 4%-os kötvényt. Átvételi arányként 84 1/2 állapított meg és felében való nyereményrészesedés a 86 1/2-nél magasabb kibocsátási arányban.

(*) **Prága város kérelme.** Prága város tanácsa az osztrák cs. és kir. vasuti miniszterhez felterjesztést intézett a város vasuti közlekedésének megújítása érdekében. Prága város egyebek közt Budapest és Prága közt szeretne közvetlen gyorsvonatokat járatni, hogy a két város vasuti közlekedése ne, mint eddig, Bécsen keresztül, kerülő uton történjen. Az osztrák miniszter kérésére helyezte a prágaiak kérelmének teljesítését. Prága város tanácsa most Budapest fővárosához is megkeresést intézett s kérte, hogy mozgalmat hasonló akcióval támogassa. A cseh főváros terjedelmes memorandumának másolatát megküldötte a budapesti tanácsnak.

(*) **A tanítónők szavazati joga.** A fővárosi szabályrendelet értelmében a községi polgári iskolák tanestületei külön képviselőt küldenek a székesfővárosi közoktatásügyi bizottságra, hogy a tanárok érdekeinek közvetlen szószóljája legyen. Ezt a képviselőt eddig kizárólag a tanárok választották, mert a polgári iskolai tanítónőknek szavazati joguk nem volt. A tanítónők most nagyszabású mozgalmat indítottak szavazati joguk kivívása érdekében. Az új szabályrendelet ugyanis most készül és ebben már biztosítani szeretnék szavazati jogukat. A fővárosi tizenegy női polgári iskolánál 52 tanár- és 87 tanítónő működik. A tanítónők most összes férfi kollégáikkal együttes bérnyelben fordulnak a tanácsoshoz a szavazati jog megadásáért. Az érdekes kérvényre a fővárosi iskoláiban most gyűjtik az aláírásokat.

SZÍNHÁZ, ZENE.

Víg-színház. Holnap, pénteken, a Szegénygyermek-Egylet javára jótékony célú előadást tartanak a Víg-színházban Komáromi Mariska, Csillag Teréz, Nikó Lina, Gál Gyula és Kun László közreműködésével. Színe kerül Komáromi Mariskával az Arany kakas. A darab első és második felvonása között Csillag Teréz szavalni fog, Nikó Lina elmondja A falsai kis lány Pesten című verset, Gál Gyula elszavalja Gergely István Pontifex című költeményét, Kun László előadja cimbalmos A vihart és eljászsza saját szerzeményű magyar népdalváltozatait. Az előadás révén az Ocskay brigádros személyzete egy napi, jól megérdemelt pihenőhöz jut. Hercegy Ferenc darabját a bemutatótól kezdve a mai napig egyszeri megszakítással folyton adták. Az eddigi előadásokra az utolsó állóhelyig mindig elkeltek az összes jegyek, úgy hogy ez a darab olyan bevételüket eredményezett, amelyeket eddig hazai színház még soha sem ért el.

Népszínház. A Népszínház eredeti újdonságának, Guthi Soma és Rákosi Viktor Jupiter és társai énekes bohózatának tegnapi második előadását is nagy közönség nézte végig s mindvégig jól mulatott az előadás, melynek szereplőit, különösen Káry Klárát sokszorosan tapsal és kihívásokkal tüntette ki. Az újdonság, melynek ma este volt a harmadik előadása, szombaton és vasárnap este kerül úra színe. Holnap, pénteken, Suppé operettje, A Modell kerül színe tizenegyszer, a címszerepben Z. Bárdi Gabival. Az operett első tíz előadása kivétel nélkül telt házak előtt folyt le.

A szigetvári vértanúk. Rosszul folynak Szigetvártól az ott időző szintársulat dolgai. Se műsor, se gárderob, se közönség s a kis vándorcsapat tagjai 30-40 kra. cáros osztályban részesülnek a látogatottabb előadások után is. A napokban Pécsre rándult át a szigetvári társulat a színészek aráról — írja a Pécsi Napló — szinte lerít a kétségbeesés. A pécsi szintársulat tagjai jól fogadták a színészet mostoha gyermekeit, akik között nem egy jobb napok is láttak. Telve voltak keserűséggel, panaszszal a szigetvári közönség közönye miatt és mikor Nádaszy József művezető meghívására elmentek vacsorázni, bor között megeredt nyelvük és ugyancsak keseregtek, annyi természetességgel, mennyit a színpadon még soha nem produkáltak. A vendéglő melléktermében kisebb társaság ült, amely kíváncsi volt, kik ezek az idegen színészek. A pincér ki akarta elgigíteni a vendégek kíváncsiságát s a vendéglátó művezetőhöz fordult azzal a kérdéssel, kik légyenek ezek a szín-

szek. A kérdést meghallotta az egyik színész és színének egész keserűségével adta meg a választ:

— Mondja meg annak az urnak, mi vagyunk a szigetvári vértanúk ...

Pályázat magyar társadalmi színműre. A budapesti Nemzeti Színház igazgatósága a vallás- és közoktatásügyi miniszter megbízásából pályázatot hirdet a Mészáros Károly hagyományából jutalmazandó egész estét betöltő magyar társadalmi színműre. A pályázat feltételei a következők:

1. A színmű tárgyának jellege és kidolgozásának formája megszabva nincs: azaz a pályamű lehet vígjáték, dráma vagy szomorujáték, verses vagy prózában írott. A pályázat nem zárja tehát ki a színmű semmiféle vállalat, föltétele azonban, hogy a színdarab keretűli a mai magyar társadalom szolgálatján.

2. A pályaművek idegen kézzel, tisztán és olvashatóan írva, lapszámozva és bekötve, a szerző valódi nevét rejtve, lepecsételt jellegű levéllel ellátva, észrevehető helyen ezzel a föltétellel: Pályamű az 1901-iki Mészáros-pályázatra legkésőbb 1901-dk évi augusztus hó 31-ig a Nemzeti Színház igazgatóságához nyújtandók be. Postán érkező pályaműveknél a postabélyeg keite irányadó.

3. A pályázat eredményét a Nemzeti Színház igazgatósága 1901. évi október 1-én fogja kihirdetni.

4. A pályadíj a nyertes részére a néhai dr. Mészáros Károly adományából kifizetendő 2000. sz. mértékű kettőezer korona.

5. A Nemzeti Színház igazgatósága a pályadíjat csak abban az esetben adja ki, ha a bíráló bizottság, akár egyhangulag, akár szótöbbséggel a pályaművek között a Nemzeti Színház színpadán sikerrel előadható művet talál. Ha ilyen pályamű nem akadna, a pályadíjat nem adja ki, hanem új pályázatot hirdet.

6. A pályadíjat nyert mű előadásai joga a Nemzeti Színházra illeti, a szerző azonban a pályadíjon kívül a Nemzeti Színháznál megállapított rendes juttatásokban is részesül.

7. A pályadíjat nem nyert műveket, kellő igazolás mellett, a szerzők, vagy megbízottjaik, a Nemzeti Színház titkári irodájában visszakapják.

Budapest, 1901. február hó 21.

Beöthy László igazgató.

Nagy Vörösmarty-estély. A Magyar ifjak szízas bizottsága március 12-ikén este 9 órakor a Vigadó termében nagyszabású Vörösmarty-estélyt rendez. Az ünnepély nagy és változatos művészi műsort ölel föl. A hangversenyt tánc követi. Az est tiszta jövedelmét a Vörösmarty-szobor alapozás esatolják. A rendezőség részéről főképp Silberstein-Ötvös Leó és ifjabb Schmetzka Ferenc buzgólkodnak az est sikerén.

Uránia. Holnap és holnapután, pénteken és szombaton két-két előadás lesz az Urániában: egy-egy délutáni előadás tíz óráról és egy-egy esti előadás nyolcadóról órakor. A délutáni előadásokat a főrangú műkedvelők tartják a Mária-Dorottya egyesület javára jellemelt helyárak mellett. Mindkét előadásra az összes páholyok elkeltek, földszinti hely azonban még kapható. Ugyanezek a napokon rendes esti előadásokként pénteken Pekár XIX. századát és szombaton Hegedűs Amerika című darabját adják rendez helyárak mellett.

Hangverseny a Telefon Hirmondóban. A Telefon Hirmondó előfizetőinek és hallgatóinak szórakoztatására ma este fél 9 órakor házhangversenyt rendez. A hangverseny programját Veres Sándor, a M. Kir. Operaház volt tagjának és nejeinek enekésimái foglalták le, míg a közöket zongoraszám és felolvasás töltik be. A hangverseny után 10 óráig az est folyamán érkezett újdonságokat olvastatja fel a beszélő újság szerkesztője, majd még 11 óráig Zöldy Marci cigánybandájának a muzsikája lesz hallható a Hirmondó kagylóin keresztül.

MŰVÉSZET.

□ **Füst és cseri.** A közoktatásügyi tanács javaslatára a népiszkolák részére negyven képet festet a kormány, csupa olyan képet, amely Magyarország városait mutatja be az iskolák apró népének. A közoktatásügyi tanács egyuttal receptet is készített a festők számára hogy tudják, miképpen kell tulajdonképpen ezeket a képeket megfesteni. A Budapestre vonatkozó recepte így szól:

Budapestet úgy kell megfesteni, a hogy a Gellérthegyről látjuk. Legyen a képen szép kilátás a budai hegyekre. Az előtérben lássuk a Gellérthegy szikláit szerepint-utját a fővárosi népet a sétálókat, árusokat és rendőrt. A közpétre legkiemelkedőbb része legyen a királyi var. A város észkekeleti része fölött füstös levegő, egyébként nyugodt derű.

Füst és derű ... Mely költői toll gyurta e ké szubtilis elemet a székes-őváros jellemvonásává? Ki vette észre, hogy e kettő az, amiből a népiszkolák aprósága iziben megérti a magyar fővárost? A recept elején felsorolt prózái szerepintek, előtér és rendőrkök után mely szépen löst a füst! Sőt beválnék regényeimnek is. Csak keveseljük. A sok filiszteusi prózát megpaprikázhatták volna még a zefirek zománccával, az objektív lét hajnalpírjával és a fanerogram őslények mitológiájával. Akkor tudná csak ékesen megfesteni a magyar fővárost az istensáda piktora.

□ **A királyi műpári vásárlásai.** A királyi az Iparművészeti Társulat legutóbbi karácsonyi kiállításából több darabot vásárolt, összesen 6000 korona

értékben. A megvásárolt műtárgyak a következők: Zománcoz kaszetta Horti Páltól; Csikós, bronzszobor ifj. Vastagh Györgytől; Üvegsekrény, tervezte Faragó Odón, Zománcoz serleg Wisinger Mórtól; Szűz Mária, festett zománcom Hübjan Sámuelről; Zománcoz serleg Rapaport Jakabtól; Két borkötésű emlékkönyv Götter-mayer Nándortól; domborított rézedény, készült a Szandisk-gyárban két zománcoz eszeze Huber Oszkártól. Legfelsőbb helyen már utasították a budai várkapitányt, hogy a megvásárolt műpári tárgyakat vegye át.

□ **Mennyit érnek Olaszország nemzeti műkincsei.** Olaszország az imént kiadta a nemzeti műkincseiről szóló hivatalos statisztikát, amely foglaltat ad azok pénzbeli értékéről is. A statisztika szerint e műkincsek összes értéke 226,617,431 frank. Ebből körülbelül 61 millió a könyvtárakra esik, 153 millió pedig festményekre, szobrokra, műpári régiségekre stb.

□ **A Könyves Kálmán részvénytársaság pályázata.** A Könyves Kálmán r. t. igazgatósága két történelmi pandant képre hirdetett tudvalevőleg pályázatot. Ennek a pályázatnak határideje március elsején jár le. Az igazgatóság a zsűribe Bikari Sándort Csök Istvánt, Faragó Józsefet, Tornai Gyulát és Ujváry Ignácot választotta.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

□ **Szécsen Antal emlékezete.** A Magyar Történelmi Társulat mai ülését volt tudós elnöke, gróf Szécsen Antal emlékeztetének szentelte. Erre az alkalomra nagyszámú előkelő közönség gyűlt egybe az Akadémia dísztermében, hogy meghallgassa Thallóczy Lajosnak, a kitűnő historikusnak emlékezésédt gróf Szécsen Antaltól. A közönség körében volt gróf Szécsen Miklós külügyi osztályfőnök, Szécsen Antal fia is, aki erre az alkalomra jött le Budapestre.

Nagy figyelem középpont kezdte Thallóczy az előadását, bejelentvén, hogy Szécsen Antalban főként az embert, a széleses író, a mély feltölgúsz historikust és a társulat egykori elnökét akarja méltatni s politikai pályafutásának egyes részleteit csak mint a jellemjára töltetlenül szükséges kiegészítést vonja bele előadásába. Mindenekelőtt azt a világot és eszmekört ismertet, amelyben Szécsen Antal mint Szécsen Miklósnak, magyar udvari kamara elnökének fia a gyermekkorát, majd az ifjúságát élte át. Ismertet a horvátországi és a határvidéki, majd a budai társadalmi életet a múlt század elején, az osztrák császárváros eleven életét és a negyvenes évek hazai mozgalmait. Ebben a környezetben alakul ki Szécsen Antal világnézete, amely politikai működését irányította. Ismertet Metternich herceggel való viszonyát.

Pályájának további folyamán életének legnevezetesebb momentumát, az októberi diploma megalakításában való szereplését fejtegeti aztán. Gróf Szécsen Antal politikai vezérő szerepe 1859. július havától 1861. július 18-ig tart. Ez a korszak a boldogultra nagy léradalmakkal, gondokkal és harcokkal volt teljes, s erre nézve jellemző Szécsennek az a megjegyzése, hogy ha örökint jegyezte is volna fel változó impresszióit és hangulatait, akkor sem adhatna róla hiú képet. Három részre osztható ez a korszak. Első a gróf Rechberg-Hübner féle kapacitálás kora, azután következik a megbővített birodalmi gyűlésen való szereplése 1860. március 31-iktől, szeptember 27-ikéig, végül az október 20-iki diploma kibocsátása, s az azt követő kilenc havi miniszterség, amelylyel a politikai szereplése véget ért.

Következik ezután Szécsen miniszterségének vázolója, politikai pályájának amaz egyetlen következtetéségeit, amelyből aztán rögtön meg is érezte, hogy a talaj elveszett lába alól. Az 1861. február 26-iki pátensben Szécsen nézete szerint is az októberi diploma ellenére imperatíve oktrojálták a birodalmi tanácsban való részvételt Magyarországra. S ő mégis aláírta.

— Én készen vagyok, de Vay ne írja alá, őt még használhatják! — mondotta és levonta a kezecskéit.

Nem sajnálta a hatalom elvesztését. Később, mikor a horvát kiegyezés már naprendre volt kerülendő, Majláth György fölszólította, hogy vállalja el a horvát udvari kancellárságot, de Szécsen egy elégedetkivel levélben visszautasította az ajánlatot.

Szécsen Antal irodalmi működésének szeretetteljes méltatása után Thallóczy így tejezte be nagyhatalmú előadását:

Elmondottam a hűségnek és az igazságnak azzal az érzésével gróf Szécsen Antalnak, az embernek fejlődését, ahogy becsülését s lehetőleg tiszta szemmel véltém látni ifjúkorától mindaddig, míg irodalmunk jelenléte lón. Láttam és éreztem, hogy e nemes gondolkodású, noha a maga s a mi nemzedékünk lefogásától eltérő nézeti ember, úgy föltélem mint lelelel mindig nyíltan kimondta meggyőződését. Ennek az embernek el kell hinni, hogy tisztelt minden őszinte meggyőződést és meghajolt az egyéni lefogások nyilvánításának szabadsága előtt. S ha a maga részéről is igénybe vette azt, midőn nem osztottok a kegyeletben, azt csak a meggyőződéséhez akkor is színdarud ragaszkodó Szécsen Antal tette aki haragot nem tartott ugyan, de leledni nem tudott. Magától, meggyőződésből tette s levonta a következtetést férfiasan, nyíltan. Így vesztették el őt 1894-ben, mint társulatunk elnökét. Midőn 1896. augusztus 26-ikén Ischiben meghalt végelvasmányra, a Times s Tacitus jeküdt a a nemes halott mellett.

Nem fejeztem be méltóbban emlékeztetnek e felújítását, mint ha Tacitus szavait idézem:

Nem az a barátok főkötelessége, hogy a halál után gyáván zokognak, hanem hogy emlékezzenek arról, amit akart és hajtsák végre, amit meghagyott. Gróf Szécsen Antalnak van ilyen társulatunkhoz intézett végso akarata. midőn 1892. évi előki megnyitójában ezeket mondotta: Csak azon buzgó óhajomnak adok még kifejezést, hogy a Történelmi Társulat jövőre és azon időközön át is, melyeknek nem leszek többé tanúja, eredménytelen munkássággal folytassa működését, őrizze meg a higgadt és részrehajlatlan, — a jellemtelen véleménykülönbséggel éppen nem ugyanazonos — történelmi fellegások szellemét; tartsa ébren a hazai történelem iránti érdeklődést és nyújtsa ismét módon alapot és támaszt a komoly férfias öntudatnak, mely a kicsinyes és felületlen hiúságnak egyenes ellentéte. Legyen ugy.

A gyűlésen, amelyet gróf Teleki Géza nyitott meg szép szavakkal, megválasztották még a tisztikart. Megnyitójá után gróf Teleki Géza átadta az előki széklet Bányó Újsefnek, aki elrendelte a titkos szavazást. Az emlékbeszéd után, amelyet a közönség nagy tetszéssel hallgatott, Czobor Béla, a szavazatszedő bizottság elnöke beszámolt a szavazás eredményéről. A beadott negyvenkét szavazat alapján előki lett gróf Teleki Géza, alelnökök Pauler Tivadar, Thaly Kálmán. Választmányi tagok lettek: Barabás Samu, Csaplár Benedek, Czobor Béla, Dániel Gábor, Emich Guszláv, Kammerer Ernő, Karácsonyi János, Károlyi Árpád, Kollányi Ferenc, Komáromy András, Nagy Gyula, Nátafalussy Kornél, Némethy Lajos, Odescalchi Arthur herceg, Ortvány Tivadar, Óváry Lipót, Szendrey János, Szilárd Áron. Újabb szavazás után a huszadik helyre gróf Kun Géza választották meg.

Gróf Teleki Géza előki újra elfoglalta az előki széklet és Nagy Gyula titkár felolvasta évi jelentését.

○ **A természettudományi társulat** e hó 22-ikén pénteken este 6 órakor az egylet ásványtani intézetében (VIII., Múzeum-körút 4.) nyilvános estét rendez, melyre az érdeklődőket szívesen látja. Ezuttal dr. Almásy György tart bemutatásokkal kapcsolatos előadást *Középszeleai utazásról*.

○ **Egyetemi Szemle.** A Kálmán László és Zala Ernő szerkesztésében megjelenő revü februári számba írtak: dr. Mutschenbacher Viktor, Goldzieher Károly, Bárdos Arthur, Schatz Róbert, Omer Jenő, Zala Ernő és Révész Béla. Az egyről-másról rovat változatos.

EGYESÜLETEK.

(A Londoni Magyar Pincér-Kör) a vendéglősöknek és a szállodásoknak szétküldte felhívását, hogy segítsék céljaikban a londoni magyar pincérek. Az érdekes kör kérdése méltánylást érdemel, mert az egylet, amelynek Czinczer Béla és Varga József áll az élén, nemcsak ügyet szolgál a külföldön.

(A budapesti V. kerületi Polgári Kör) e hónap 27-én, szerdán térfel-estét rendez. amelyen dr. Horváth János a liberális eszmék fejlődéséről tart előadást. Az előadás este hetedél órákor kezdődik.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **A pörös Aranykakas.** Kunhegyi Miklós vidéki szingargató, hogy a közönség fokozott igényeit ki-elégítse, tavaly kétszer egymásután előadatta Munkácsen *Blumenthal és Kadelburg* népszerű darabját, az *Aranykakast*. A munkások közönség a körülményekhez képest elég jól mulatott az előadáson. A direktornak sem volt oka a panaszra, a két előadás ezer koronát jövedelmezett. A vidéki mérték szerint ez fényes anyagi siker. De ezt a sikert Kunhegyi direktor nem élvezhette zavartalanul. A berlini szerzők ugyanis bepörölköztek és pedig azon a címen, hogy Kunhegyi a szerzők engedélye nélkül adta a darabot. A beregszászi törvényszék elutasította keresetükkel a bohóság-írókat. A megokolás úgy hangzott, hogy a mi szerzői jogról szóló törvényünk külföldire nem alkalmazható, mert ezt a törvényt kizárólag magyar állampolgárok műveinek védelmére hozták. A kassai tábla helybenhagyta a törvényszék ítéletét. A királyi Kuria azonban, amely Német Lajos bíró előadásában ma foglalkozott az Aranykakas dologával, az alsó bíróságokkal ellentétben kimondta a szerzők keresetjogi jogát, mert a németországi törvények megvédik a magyar szerzők jogát.

§§ **A Dragovios-leányok.** Dragovios Rudolfot tavaly halva találta az albertalvi határban. Azok a legények ütötték agyon, akiket rendszerint ő és bátyja, Dragovios József szokott volt helybenhagyni. Ebben az ügyben a múlt évben meg is tartották az esküdtészi tárgyalást, amelynek során számos tanu mondta el, hogy milyen rossz híre volt a Dragovios-fluknak Albert aivan és környékén. Sportszerűen üzték a verekedést, megverték minden avar alkalmas embert. A két Dragovios-flu éveken át tudta terrorizálni a környéket. Végre aztán az egyiket leütötték, valószínűleg megincseltek. A *Magyar Híradó* című köznyomatok újság, amely az esetről hírt adott, a Drago-

vics-fluk leánytestvéreiről is megemlékezett, azt írva rólok, hogy könnyelmű életet élnek. A Dragovios-leányok, Ilona és Mária ezért sajtóperit indítottak a megvádoltak nemcsak a könyomatost, hanem mindazokat az újságokat, amelyek az inkriminált közleményt átvették. Így kerültek vád alá Adorján Sándor a Magyar Nemzet felelős szerkesztője, Szerepai Leó az Egyetértés munkatársa, Pápai Jenő a Magyar Híradó munkatársa, Dóbb Miksa a Neues Pester Journal munkatársa, Donáth Vilmos a Neues Politisches Volksblatt munkatársa és Kovács Arnold a Politisches Volksblatt munkatársa, akik ma állottak törvényt a budapesti sajtóbírósnál. Az ítélőtáncban Zsitvay Leó elnökölt védők dr. Keszi Antal, dr. Bercei Antal, dr. Herz Mór és dr. Adorján Ernő voltak. A panaszos hölgyeket, akik személyesen is megjelentek a tárgyaláson, dr. Kán képviselte. Pápai Jenő, akit elősnek hallgattak ki, azt mondta, hogy ő a helyszínen szerezte az információit, s a mit a Dragovios leányokról írt, megfelel az albertalvi közvéleménynek. Egyébiránt elégtételt szolgáltatott a panaszosoknak, mert harmadnap a közlemény személyes vonatkozású részét helyreigazította. A többi vádolt azzal védekezett, hogy a felelősség az inkriminált cikkért a könyomatost terheli, amelyet minden lap kéziratnak tekint a bíróság delután két órákor hirdette ki az ítéletet. Pápai Jenőt, aki a közleményt a könyomatásban megírta, a törvényszék beület-sértés vétségéért százezer korona, a többi hírlapíró pedig egyenkint nyolcvan korona pénzbüntetésre ítélte. Az elítéltek főlebbezek.

TÁVIRATOK.

Az angol alsóházról.

London, február 21.

Az alsóházban Forster Arnold tengerészeti államtitkár jelenti, hogy a tenger alatt járó hajók kérdése már régóta felkeltette az admirális figyelmét. Az admirális első lordja rövid idő múlva jelentést tesz azokról a lépésekről, amelyeket e tekintetben az admirális megtett, vagy megtenni szándékozik. Dillonnak egy kérdésére Cranborne külügyi államtitkár azt válaszolja, hogy a pekingi angol követ nem tett olyan közleményt a kínai kormánynak, amely szerint az idegen követek egyetértésének azzal az ediktummal, amely néhány kínai hivatalnok öngyilkosságát követeli.

Jerburgh kérdi, vajjon a kormánynak van-e híre azokról a kiegészítő intézkedésekről, melyeket hir szerint Witte orosz pénzügyminiszter a Mandzsuria vonatkozó orosz-kínai egyezményhez hozzá akar fűzni és vajjon ezek az intézkedések nincsenek-e ellenmondásban Cranborne közléseivel, hogy a Kína által Mandzsuria területére adandó garanciák nem veszik fel területszerzés vagy protektorátus alakját.

Cranborne államtitkár azt válaszolja, hogy az első kérdésre nem-et kell mondania. A kormánynak nem hoztak tudomására Mandzsuria vonatkozó megegyezést. Felteszi, hogy a szóban forgó megállapodások olyanok, amelyek az orosz és kínai helyhatóságok közt ideiglenes célok elérésére jöttek létre és amelyek nem befolyásolják a megállapodásokat és jogokat, amelyeket Anglia a szerződések szerint Kínában élvez.

Hamilton indiai államtitkár kijelenti, hogy a kormány értesült, hogy gróf Waldersee hadiparancsot adott ki, melyben bejelenti, hogy nézete szerint a békétárgyalások ki nem elégtő előhaladása miatt rövidesen szükségessé válik nagyobb vállalatok megindítása. Erre a kormány azt kívánta, hogy lássák el kielégítő értesítésekkel az expedíció előjáról. Az értesítések megérkezése után fog a kormány határozni a felett, hogy Gaselehez az eddigi utasításoktól eltérő rendelet küldendő-e.

A dél-afrikai szabadságharc.

Pretória, február 21.

Lydenburgi jelentések szerint *Schalk-Burger* helyettes előki a minap egy boer gyűléshez beszédet intézett, melyben kifejtette, hogy most már látja, hogy a boerok helyzete egészen reménytelen és a harc további elhúzása céltalan. Ő maga nem akarja magára venni azt, hogy a boeroknak a meghódolást tanácsolja, de ha a meghódolás egyszer elkerülhetetlen, balgaság volna, ha két-három emberből álló csoportokban történnek meg. A helyes ut ellenkezőleg az volna, hogy általános megegyezésre jussanak arra nézve, hogy mint egész nemzet adják meg magukat.

Fokváros, február 21.

Az alsó városrészben egy bennszülöttet holtan találtak. Azt hiszik, hogy a bennszülötték titkolják a pestiseseteket.

London, február 21.

A *Daily Mail*nak jelenti Melbourneból, hogy Uj-Zeeland, Uj-Dél-Wales és Viktoria gyarmatok vonakodnak újonckat szolgáltatni Afrikába. *Kitchener*, aki De Wet ellen személyesen intézi a műveleteket, a múlt héten tudvalegleg

De Aarba indult, de ma onnan váratlanul visszaléte Pretóriába s ebből egyes lapok következtetik, hogy De Wet üldözése meddő kísérletnek bizonyult.

Belgrád, február 21. Az egész országban gyűlés indult meg Milán király szobrára.

Belgrád, február 21. *Krisztics* bécsi követet ma nyugdíjazták; helyét *Fransavics* tábornok volt római követ fogja elfoglalni.

Az olasz külügyi politika.

Róma, február 21. A génuai *Secolo* és a *Giornale del Popolo* közlik, hogy Ausztria-Magyarország nagy-követe felvilágosítást kért *Zanardelli* miniszterelnöktől. *Prinetti* külügyminiszternek a hármasszövetségről mondott beszéde miatt, amely föld két verzió van forgalomban.

Ez a közlemény teljesen alaptalan s arra a házszára vezetendő vissza, amelyet az ellenzék *Prinetti* ellen megindított.

A kínai bonyodalom.

London, február 21. A *Times* jelenti Pekingből, hogy a kínai udvar immár beleenyugodott és beleegyezést adta a követek által kívánt büntetésekhez; kéri azonban, hogy *Cavuscsian* és *Jangtun* megbüntetésénél a lefejezés helyébe a megfojtás lépessen. A követek ehhez hozzájárultak. A kérdés tehát rendezve van s nincs többé ok a *tajfenfui expedícióra*.

Peking, február 21. Hir szerint a hatalmak követeléseit a büntetések tekintetében most már tökéletesen teljesíteni fogják. A császári udvar választást még nem közölték ugyan a követekkel, de tudják, hogy a válasz már megérkezett *Li-Hung-Csing*hoz és *Csing* herceghez.

Páris, február 21. *Destournelles* képviselő írásban közölte *Delcassé* külügyminiszterrel, hogy meg fogja interpellálni ama híresztelés tárgyában, mely szerint a tavaszra Kína belsőbe nagy katonai expedíciót készítenek elő. *Destournelles* hangsúlyozza levelében az ilyen expedíció komoly következményeit.

Köln, február 21. A *Köln*. *Zig*nak jelenti Pekingből: *Waldersee* most azon fáradozik, hogy a Csif tartományt megtisztítsa nemcsak a már feloszlott boxer-csapatok maradványaitól, hanem a császári csapatokat is kizorítsa mindama területekről, amelyek a megszállott területeknek jelentettek ki. Ilyen első sorban az egész *Pessili* tartomány. A terület szabadon tartására az összes rendelkezésre álló csapatokra szükség van. A boxereket kinyomozni most már nagyon bajos, szinte lehetetlen. Csapatok feloszlatták maguk letették jelvényüket, egyenruhájukat és ismét a földet művelik. A szövetséges csapatok most a császári csapatokból alakult rablóbandákak üldözik; e közben a nélkül, hogy élt érnék, nagyon szorongatják a védtelen lakosságot.

Berlin, február 21. *New-Yorkból* jelenti, hogy a kínai kormány newyorki bankárokkal háromszáz millió dollárnyi kölcsön felvételéről tárgyal. Az amerikai kormány tudtával történik ez a tárgyalás.

Hamburg, február 21. A *Hamburger Correspondent*nek jelenti *Kiau-Csvangból*:

Oroszország tényleg anektálta Mandzsuria, noha hivatalosan nem is közölte ezt a hatalmakkal. Az orosz polgári kormányzatosság elkozbotta a tengeri vámkot, lejadót vetett ki, csak éppen hogy meghagyta a szabad kikötőt. Az országban nagy a reitegés és a bizonytalanság. A kínai városokban bezárták az üzleteket, mert az oroszok rabolnak. Február első napján az angol konzulátust is megtámadták az oroszok és a portást megölték.

Japán el van keseredve az annexió miatt és számít arra, hogy Anglia és Németország tiltakozni fog ellene. A lakosság egy orosz-japán háború lehetőségéről beszél.

A spanyolországi válság.

Madrid, február 21. *Romero Robledo* kijelentette, hogy nem akar miniszterelnök lenni. Titokban azonban meghittje, *Weyler* tábornok tárgyalásokat folytat érdekében.

Páris, február 21. A *Havas-ügy*nökség jelenti Madridból: A régens-királyné elnökölésével tartott minisztertanács *Accarroya* miniszterelnök közölte, hogy most teljes nyugalom uralkodik. A minisztertanács után a miniszterek tisztelték az aszturiai hercegi párnál. Egy kérdésre a belügyminiszter kijelentette, hogy a válság elhalasztott.

A francia kikötők védelme.

Páris, február 21. A szenátus a hadikikötők fel-szerelésére vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalta. A törvényjavaslatot sürögnek nyilvánították ki *Chahat Danneville* ugy találja, hogy a partok nincsenek eléggé megvédelmezve. Az angol kikötők nagyobb része nagy erődítmény. Ugyanezt lehet mondani néhány német és osztrák kikötőről. Franciaországban ellenben az összes parterődítményeket be-

szüntetik. A Fashoda-affér idején megkezdett erődtítmények építését abbahagyta. A szónok egészen és nagyjában elfogadja a kormányjavaslatot, de néhány változtatást követel és nevezetesen ellene van annak, hogy Marcelléllé menhelyi-kikötő építessék és hogy Porto-Vechioban torpedó-állomást létesítsenek. Cuvinot előadó védi a kormányjavaslatot.

A dán szigetek eladása.

Kopenhága, február 21. A parlament pénzügyi bizottsága egyhangúlag elvetette azt a kormányindítványt, hogy a dán Antillák eladassanak az Uniónak. Az eladási terv ezzel végleg megbukott.

A porta és Macedónia.

Konstantinápoly, február 21. O'Connor angol nagykövét a portánál szintén lépéseket tett Macedóniáért illetőleg és szigorú fellépést ajánlott a ferradalmárokkal szemben, de hangsúlyozván a porta kötelességét, hogy a csapatokat tartsa vissza attól, hogy ártatlanok ellen kihágásokat kövessenek el. Az a hír, hogy báró Calice osztrák-magyar nagykövét most szintén tett ily lépéseket, nem felel meg a valóságnak. Báró Calice egy előbbi alkalommal Szinovejv orosz nagykövettel egyidejűleg felhívta a porta figyelmét a macedóniai helyzetre, utalva annak a szükségére, hogy jogtalan letartóztatásoka kerüljenek és a közigazgatás legkialtóbba bajait orvosolják. Egy eddig meg nem erősített hír azt állítja, hogy Jemenben komoly zavarok törtek ki.

Közgazdasági táviratok.

Flume, február 21. A Michael nevű orosz gőzös két havi után megérkezett Manilából 12,000 bál dohányrakományal.

Bécs, február 21. (Az osztrák-magyar vámterület külkereskedelme 1901. januárban.) A behozatal 1336 millió korona (— 84 millió 1900. januárral szemben), a kivitel 1286 millió korona (— 3 millió 1900. januárral szemben), e szerint a kereskedelmi mérlegben 5 millió passzívum mutatkozik a tavalyi 104 millióval szemben.

London, február 21. Az angol bank a kamatlábat 4 és fél százalékra 4 százalékra szűkítette le.

New York, február 21. (Terményárak.) (Zárlat.) Gyapot: New Yorkban helyben 9 1/2% (9 1/2%). Márciusra 8.94 (8.85). Májusra 9.04 (8.93). New-Orleansban helyben 9 1/2% (9 1/2%). — *Petróleum:* Stand white New Yorkban 7.95 (7.95). Stand white Philadelphian 7.90 (7.90). Refined in Cases 9.— (9.—). Credit Balances at Oil City 1.23 (1.23). — *Zsír:* Western steam 7.75 (7.80). Robe és Brothers 7.85 (7.90). — *Tengeri irányzata* állandó. — *Február* —.— (—.—). Májusra 46 1/2 (46 1/2). Júliusra 45 1/2 (45 1/2). — *Buza* irányzata tartott. Piros 6szl helyben 80 1/4 (81.—). Február —.— (—.—). Márciusra 79 1/4 (79 1/2). Májusra 80.— (80 1/4). Júliusra 79 1/2 (79 1/2). Gabona szállítási díja Liverpoolba 1 1/2 (1 1/2). — *Kávész:* in Rio 7. sz. 7 1/2% (7 1/2%). Feb.-ra 6.05 (5.95). Májusra 6.05 (6.—). — *Liszt:* Spring Wheat clears 2.75 (2.75). — *Cukor:* 3 1/4 (3 1/4). — *Őn:* 26.95 (26.92). — *Réz:* 17.— (17.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, február 21. (Terményárak.) (Zárlat.) Buza irányzata tartott. Febr.-ra 74.— (73 1/4). Májusra 75 1/4 (76 1/4). Tengeri irányzata állandó. — *Február* 88 1/2 (88 1/4). — *Zsír:* Február 7.47 (7.50). Májusra 7.52 (7.55). — *Szalonna* short clear 7.55 (7.55). — *Sertészsír:* Február 13.90 (13.80). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Francillon. Annak van igazsága, aki arra fogadott, hogy Francillon az álarcos hátchambre-sépáre-ájában nem követelt el rediis hásszágitást. Makacs büszkeségében, hogy a férjét meggyötörje, a fiatal ember szeretőjének valjha magát, de a barátja, Schmittné, kiviesse belőle az igazat. Ennek az okos asszonynak bevallja, hogy azon a revans-randevun más nem történt, csak egy nagy vakmerő bizarrság. Éppen az a szép ebben a dologban, hogy az igazán tisztességes asszony nem képes végrehajtani a beostelenséget még akkor sem, ha esküvel fogadta, hogy megtörles okáért beostelen lesz. És Dumasnak ez a szép, nemes intenciója világosan kitűnik a darabból. *A. E.*

G. Á. Galgóc. A névmagyarosítási engedélyt mutassa be az illetékes hadkiegészítő parancsnokságnál s annak alapján kiigazítsák a katonakönyvet. Ha ezt a közigazgatási hatóság utján teszi, nem kell külön igazolni, ha lakásváltozást jelent, hogy miért nem jelenté azt katonakönyvével.

G. M. Arad. Ábrányi Emilnek ama költeményét megtalálta őn a *Magyar Könyvtár* című állalat-következő című füzetében: *Márciusi dalok és egyéb költemények*. A másik vers, amire előző (*Keresem az Istent*)

a költő *Epilog* című kőtetében jelent meg. Ebből a kőtetből talán már csak antikváriusoknál találhatón egy-két példányt — A *Don Juan* második kiadását az *Athenaeum* rendezte sajtó alá.

Szerencsésen apa. *Pollár.* Általános társadalmi bajainknak egyike az, amit önünk közül és nem különleges jelenség az ön fiánál. A mai fiatalok könnyűvérűségről, idegességéről, élvhajzástól vezércikkék és röpiratok jelennek meg s amit ezek a hasábkora terjedő prédikációk nem képesek megoldani, azt még kevésbé oldhatja meg egy szűk keretbe szorított szerkesztői üzenet. Ennek ellenére mégis ajánlunk egy kísérletet. Olyan viszonyok közé kellene juttatni a fiút, hogy kiesapongási kedvét megjuhásítsa a figyelem és idegességét ellensúlyozza a testedő életmód. Azt tanácsoljuk önnek, hogy fiát arra a pályára terelje, amelyről a legelőbb, különösen a mag magyar családaink gyermekei húzódnak, vonakodnak: a katonai pályára. Faragjon a fiából hivatásos katonát és ezzel elejét fogja venni azoknak az ideges tüneteknek, melyek most, mikor a fiu a férfiuval való fejlődésnek átmeneti stádiumában van: a jellemképződésnek egyik legnagyobb akadály. Idegessége lefokozta akaraterét és az akaraterő gyöngesége teszi őt képtelenné arra, hogy a pillanat ingerére ellentálljon. Es a fiunak ez a gyöngesége egy másik gyöngeségből állandó táplálékot nyer. Azt kérdi ön, hogy mi ez a másik gyöngeség? Megmondjuk. Az apai szívnék azt a gyöngeséget aposztrófáljuk, amelyik a kívánatos szigorúság kifejtésére képtelen. — A fölörölt tünetek mind megváltoznak a katonai pályán. Ott, ahol a vasfegyver és a testedő foglalkozás megszokott és mindennapos dolog, ott a többé-kevésbé ideges fiatalember is megtanul engedelmessékedni vagyis elcsatítja azt a nagylelkűségét képeséget, hogy miképpen kell parancsolni önmagának. Ha pedig ezt a képeséget egyszer elcsatította, akkor biztosítva van számára a jövő.

K. K. Mohács. Legkésőbb novemberben kellett volna illetőségi helyének közigazgatási hatóságánál lépéseket tennie, hogy az avató ívét tegyék át Mohácsra. Most is folymodhatik még, de kérését már nem kötelesek figyelembe venni, mert elkészt ve-e. Ha pedig nem teljesítik a kérést, akkor akar vagy nem akar, mégis haza kell utaznia a sorozásra, különben megbüntetik. Az megeléggel bizonytalan, hogy hová sorozzák be. Sokkal valószínűbb, hogy az aradi, mint a mohácsi ezredhez. Önnek e tekintetben semminemű joga nincsen.

Litteratus. Arany János *Agnes asszony* című balladájának drámai formában való fűjldolgozása nem új eszmé. A ballada témáját már fölhasználta Lukácsy Sándor egy régi darabjában. Hogy a dologról teljes tájékozottsággal számolhasson be, ime az 1879-ik évi február 21-ikén megtartott premierről az akkori kritika:

A Népszínházban Lukácsy Sándor *Agnes asszony* című új népszimnive tisztességes fogadtatásban részesül, s eddigi előadásait mindig nagy közönség nézte. Soldsolcsné jelenléte van a hatásban. Különben játszik egy 16 éves, naiv paraszt leányt, és a legszebb nőtákat énekel hozzá. E szerep különben is a darab legjobb oldala, és Soldsolcsné eddigi szerepkörét egy szendével is szaporította. Az első előadás február 21-én volt. Lukácsy e népszimnivének van elég hiánya kivált, ami a történet következetességét és kifejezőségét illeti, a helyzetek, a mellék-epizódok, a szinpadí ismeretlennel rendezett tarkaság, az alakok, az eleven párbeszéd és a népdalok (főképp Soldsolcsné) fenn fogják tartani egy darab ideig.

A darab hősnője, Agnes asszony, egy szilaj menyecske. Az első felvonásban rakoncátlan, dacos leánynak van fessve, ki egymás után utasítja el kérését; de mégis hozzá megy egy rut és gazdag emberhez. Azonban alig mondja ki az igent, rögtön beléseret egy legénybe, Csillants Pistába, hanem mikor látja, hogy ez rá sem figyel és hűgát, lomt veszi szemre, elkecseregetten nyújtja oda kezét a rut Vereze urannak. A második felvonásban már szerencsétlenné érzi magát; annál is inkább, mert a megszeretett legény nem hajol hozzá az asszony hittegetéseire sem. A férj, aki beosteltes ember és szereti Agnest, tanuja lesz a felesége és Csillants közti beszélgetésnek s ez arra bírja, hogy egy késsel öngyilkosságot akar elkövetni, de csak sebet ejt magán. Agnes azonban azt hiszi, hogy férje meghalt. „Megöltem az urat!” — kiáltja és megtebolyodik. Az erdőbe fut, s most már a szerző relettől Arany balladájára: „Agnes asszony a patakban fehér lepedőjét mossa.” A darab azonban el lehetne e reflexió, meg a lepedő nélkül is. Addig mossa, míg bezuhan a patakba, honnan férje menti ki, aki már meggyógyult. Agnes, amint fölcseszél s meglátja férjét, visszanyeri esztét, Vereze uram megbocsát neki, Csillants Pista pedig elveszi lloht.

Legjobb a darab első felvonása, leggyöngébb az utolsó. A címszerepét *Rákosi* Szidi játssza, gondosan, de a drámai szerep hatásos érvényesítésére több fizikai erőre volna szükség. *Vidor* (Csillants) jellemzőleg játszik és szépen énekel. Az előadás általában jól megy: Lukácsy, Tihanyi, Eöry, Dancz Nina dicséretesen működnek; Horváth és Pártényiné pedig két durván rajzolt cseléd szerepéből igekeznek mulattatót csinálni. A zenét *Erkel* Gyula írta a jól összeválogatott dalokhoz.

Emőd 1. Az igazságügyminiszter nevezi ki. 2. Kvalifikáció tekintetében az a különbség, hogy az egyiknek — a járásbíróknak — bírói vizsgát kell tennie míg a felelőbíróknak elég, ha államtudor oklevele vagy államtudományi államvizsgája van. A járásbíró magasabb fizetési osztályban van.

P. J. 188.555. 1. H. J. lakasa: IX. Lónyay-utca 16. 2. H. A. kuriai bíró lakasa: IX., Ferenc Jósa-utca 26. 3. Délután 8—4 óra közt 4. Dr. Vértessy Ferenc osztálytanácsos az előadó. A kinevezés egészen a miniszterelőtt függ. 5. Ismeretlenekkel szemben nem vállalkozhatik ilyen intervencióra. Különben, ha az illetőnek meg van a kvalifikációja, nem igen szükséges, hogy protektiót vegyen igénybe.

R. T. Legjobb az egyenes ut. Ha halgat, esetleg egy egész élethe szóló boldogulanságot szerez mindkettőjüknek. 2. Igen tisztelt. 3. Annak a leánynak kell látogatást tennie, aki a városba látogatába ment. 4. Az a fehér ruha csak gyöngéd figyelem s ha kacérság, hát olyan ártatlan, amiért haragudni nem lehet.

Zombori Magyar Olvasókör. Jogi személy nem részesülhet a kértetett kedvezményben. A dolog szerződésben nyert szabályozást és ez a kikötés benn van a szerződésben.

156024. sz. előzetes. Attól függ, hogy milyen nyilatkozatot írt alá. Ha még meg sem alakult, nem kell fizetnie. Szóvalkezelésnél nincsenek részvények, hanem részjegyek s így részvételt már ez okból sem kaphatott.

153385. sz. előzetes Szobránc. 1. Nincs szó. 2. Ha egyszer fordult csak elő, semmi esetre sem lehet hamis játéknak nevezni. Igen gyakran megesik az ilyen tévedés.

V. K. Somkerék. Az *Oszkay brigadéros* Singer és Wolfner kiadásában jelent meg, ára 2 K. 50 fillér.

E. Gy. Budapest. Atolvasunk és megbíraljuk a dolgozatát. Kéziratokat azonban nem örlünk meg.

F. Gy. Budapest. Hírovtatunkban annak idején idejekorán meg lesz a beszédek ideje.

G. J. 1000. Dr. Tauffer Vilmos és dr. Készmárcsy egyetemi tanárok és nőgyógyászok. Mind a ketten a saját klinikáikon rendelkeznek.

G. Gy. Kis-Jenő. Közé kell tennie a helyi lapban. Erről az 1881-ik évi LX. törvények 102. §-ának 5-ik bekezdése intézkedik.

157337. sz. előzetes. Ha az apja kívánja, haza kell bocsátani. A kértetett eszlekmény nem esik büntetés alá.

154736. sz. előzetes. Zala-Egerszeg. 1. Szolgálatát elhalaszthatja 4 éves koráig bezárólag. 2. Sorozás előtt bármikor folymodhatik a kerületi hadkiegészítő parancsnoksághoz. 3. Születési és tanulmányi bizonyítványok és a szülők beleegyezése. 4. Nem kell indokolni. 5. Önkéntességi joga alapján elhalaszthatja a szolgálót.

S. B. Agárd. Múltóztassék megírni, milyen sorsjegyről van szó.

155347. A statisztikai hivatal még nem készült el a pontos kimutatással, az egyes városok azonban megadják a választ kérdésére.

M. Á. V. Olyan kuriai döntvény. Az a kikötés feltételül megáll.

M. Z. A. Lukácsy Krisztina-pályázat 1901. október 30-án jár le. A pályaművek a Kistaludy-Társaság titkárához, *Vargha* Gyulához küldendők.

B. I. Amennyiben a találkozás egyik részről sem kellemetlen, az illem ellen nem vét.

K. F. A válasz bizonyára elkerülte a figyelmét, cikket ugyanis megírtál már.

Janika. 1. Jó barátok megengedhetik maguknak a figyelmen ezt a gyöngéd nyulvitását. 2. Nincs ez ellen semmiféle szer. csak a kor.

János 12. A műkedvelői előadásra alkalmas darabok jegyzékét megküldi a Singer és Wolfner cég. (Andrássy-ut 10.)

Kamélia. Kamélia virágot alkalmazhat diszitéssül és ez megadja a jelmez karakterét.

Piroska. 1. Nem baj ez, egyébként a megszokás elmulasztja ezt a kis kellemetlenséget. 2. Meghívhatja. 3. Szívesen illik fogadni, ha tisztelettel közeledik. 4. A választásnál az a döntő, hogy melyik a kiválóbb.

H. J. Ha megüti a mértéket, közöljük.

G. S. Idejét multa ismétlése az imert dolgoknak.

A

Budapesti Napló

részere

Apró hirdetéseket

= Előfizetéseket

elfogadnak a következő lapelárusító helyeken:

Breuer Nővérek, Teréz-kört és Podmaniczky-utca sarok.

Adler Leona, Lipót-kört.

Fosch József, Váci-kört 80.

Orv. Véber Vilmós, Váci-kört 15.

Feldmann Mór, Marokkó-utca 1.

Hesch utca, Dorottya-u. 2. Magy. király-szálló.

Kürthy Kálmán, Harmad-utca 1.

Wulfsberg József, Király-utca 1.

Redlich Szidónia, Király-utca 59.

Benda Józsefné, Andrássy-ut 50. Oktogon.

Deutsch Miksa, Andrássy-u. 38.

Schmeller Mór, Dob-utca és Károly-kört sarok.

Sopronyi V., dobány-nagytörde, Kerepesi-ut 1.

Orv. Hallada Anna, Múzeum-kört 10.

Szántó Mór, Keoskeméti-utca és Kávin-ut sarok.

Deutsch Julia, József-kört 50. Baross-utca sarok.

KÜLÖNFÉLEK.

Tudom.

Tudom nem ir s levelét egyre várom,
Tudom nem jó s egyre csak őt lesom.
Tudom azt is, hogy szerelmem csak álom
S szeretem mégis forró, csöndesen.

Tudom, hogy dalaim felett kacag
S dalolok hozzá mégis-mégis egyre...
Tudom, hogy rágondolni sem szabad —
S álmodom róla folyvást, reggel, este.

Farkas Imre.

A farsang temetése.

— Két Karnevál-ünnepről. —

I.

München, február 19.

Fékevesztett, kicsapongó jókedv közepette temetjük ma Karnevál 6 fenségét. Zajong az utca, a kávéház, a kocsmá a jelmezes alakok ezreitől; repül a szerpentin, a komfetti — ropog, pattog a béka és röppentyű, harsog a zene. Nevető, sivító, furábbnál-furább alakok tolonganak hegyin-hátán a Daohauer-Strassen végig. Erre fog vonulni az összes körületek karnevál-menete.

Az ablakok, a legfelsőbb emeletig tarka jelmezű női és férfi alakokkal vannak telve, akik hatalmas komfetti-esőt hullatnak az alatt tolongó tömegre. Kocsi- és viharos-közlekedésről persze szó sincs. Három órakor harsogna hallatszik a Bahn-Platz felől.

— Jön a menet!

A tömeg igyekszik az első sorokba. Három-négy rendőr tartja fenn a rendet, mely igazán mintaszerű. Az egész menetet a „Münch'ner Karneval Gesellschaft" a polgárság és művészifjuság közreműködésével rendezi.

Hangos „juhú és halló" kiáltások közben érkezik meg a vig csapat, Legelő lovagolnak és gyalogolnak az utasindó bolondok a legfantasztikusabb öltözetekben. Utánuk jönnek a hatalmas, lovas harsónások; ezeket követi sorrendben az ós-bolondok több kocsjá, az új-honpolgárok clown-csoportja, földmívelők, és sőrűzők, egy egész sor reklám-kocsi — a legkülönfélébb cikkeket ajánlva, — aztán a pompás karuc-menet, elől a magyar nótákat játszó lovas kürtösökkel, utána Karnevál herceg és hercegné pompás kocsjá és rengeteg kíséréte szemét kápráztató, pompás jelmezekben, utánuk ismét régi magyar huszárok, majd a bohócok csoportja, köztük vannak Li-Hung-Csang és a kíséréte, fogoly boxerek, a kínai egyesült hatalmak katonasága, a boerok csapata, Krüger kocsjá, az öreg Krüger nagyszerűen maszk-

rozva! Boer hadsereg és zenekar, különböző vidéki bajor parasztek óriási és pompás kocsjá saját zenekarokkal, közben egy egész alpesi Alm teljes tájképpel. Óriási hurrá kiáltások között érkezik meg a dachauer postakocsi, mely a régen keresett Kneissl rablót hozza, — óslovagok, oigányok, secesszionisták, kokottok és anyósok, — fantasztikus hadsereg követi egymást szemképrázató sorozatban.

A menet másfél óráig vonult végig az utcákon. Az idő nagyon szép, napos.

A Steindorfer Strasseból indult ki a farsangot temető csapatát és a Ludwigstrassen oszlott széjjel, miután az egész várost bejárta.

A—d.

II.

Fiume, február 20.

A hushagyókéddi korzót a barátságosan időben is megtartották. A városunkban tartózkodó idegenek valóságos álmélkodtak afelől, hogy ilyen dermesztő hidegben és csontot átjáró szélben is legyen kedve valakinek a szabadban mulatozni. Az igazí fumei azonban inkább beteg lesz, de nem tér el a régi szokásoktól.

Meg is telt három óra tájban a Corso és a via Governo nyüzsgő néptömeggel s keletje támadt a koriandoloknak, amelyek kilőjték átlag 60 filléért árusították az alkalmi gyorsárusok. A dobálódzás már javában folyt, midőn felvonultak a részint élő-, részint művirágokkal díszített fogatok, számszerint tíz darab s egy kicirzött nagy szekér, amelyen tarka kosztimókba bujt énekesek daloltak. A fogatokban izléses jelmezekben városunk néhány előkelő hölgye ült, a publikum rögtön koriandoli-záport bocsátott rájuk. Az egyik legszebben díszített fogat gróf Szápáry László kormányzót és gróf Wickenburg István miniszteri osztálytanácsost vitte, kik nagy buzgalommal viszonozták a közönség dobálódzását, ők nemcsak koriandolít, hanem cukor-bonbonokat és virágoktréákat is szórta szerteszét.

A kocsi közel két óra hosszáig járták az utat az Andrassy-térről a Zichy-térig. Ót óra után oly erőssé vált a szél, hogy a közönség egy része hazavonult s csak a vero fumanok folytatták tovább a mulatságot.

Domino nagyon csekély számmal volt látható az utcákon. Este ellenben zsufolással megtelt a színház s az utolsó calvacina mascherata zajos hangulatban a hajnali órákban ért véget.

— r. — t.

— Huszonhárom év előtt. Tegnapelőtt töltötte be XIII. Leo pápaságának huszonharmadik esztendőjét Huszonhárom esztendővel ezelőtt, azon a napon, amikor pápának választották, mutatta meg már, hogy nem követi vakon elődei példáját, hogy töltésüül önálló természet. Az ünnepies választási aktus alkal-

mából az a szertartás szokásos, hogy a szentkollégium valamelyik tagja, mindig egy-egy érsek, a megválasztott pápához megy, hogy hódolva a pápaságnak első jelvényét a fehér solideot átadja. XIII. Leonál monsignore Pietro Lasagni volt ez érsek. Addig az is szokásban volt, hogy a pápa, miközben a fehér solideot átveszi, a maga addigi vörös biboros-fővegét az előtte mélyen meghajolt érseknek a fejére teszi, amivel biborossá is avatja egyuttal. XIII. Leo pápa nem tette ezt, meg akarta mutatni, hogy nem vélelenségből, hanem igaz érdem alapján kívánja biborosait felavatni. Kezében tartva a fehér solideot mosolyogva kérdezte:

— Hová is tegyem vörös fővegemet?

Még mélyebbre hajolt Lasagni, de csakhamar csalódottan állott fel, mert a pápa így szólt:

— Mire való tulajdonképpen a zsebem?

És a vörös keppi a főpapi köntös reddi köztűnt el.

— Zanardelli főnke. Olaszországnak új miniszterelnöke van, az olasz lapok sokat foglalkoznak most személyével. Zanardelli Giuseppe, az új miniszterelnök otthona a Garda-tó partján, Madernóban van. Közvetlenül a Garda-tó partján, egy kis félszigeten, amelyet a Bornico-patak sebes árja mosott egy helyre, áll a Zanardelli-nyaraló, izléses, esinos épület s az állandó lakóhelye Zanardellinek, amikor a politikától szabadságot kap. Madernóban sok német nyaral s a Zanardelli-villa közvetlenül közelében van Heyse Pálnak, a betegeskedő német írónak nyaralója is. Zanardelli nagy tisztelője a német irodalomnak, bár maga alig ért németül. Ha német ember kerül házába mint vendég, megkéri mindig, hogy fordítson valamelyik kedves költőjéből németből olaszra. Ezt a fordítást azután nagy élvezettel olvassa, de nyomtatott fordításokat nem veszi a kezébe, Zanardelli legényember. Háztartását rendkívül művelt unokahuga vezeti. Állandó lakója a nyaralónak a miniszterelnök unokacsöcsé is, aki járásbíró Salo-ban. A felesége triestini nő s apró gyermekeik ugyancsak felvirk zaja a Zanardelli-villa esendjét. Mikor Zanardelli Madernóban pihen, állandó a vendégjárás a nyaralóban. Gróf Lana és családja ilyenkor hetekre rándul át hozzá Bresciából. És egymásnak adogatják a kincset államférfiak, előkelő tisztviselők, képviselők, befolyásos választó-polgárok, művészek, művésznők és mások. Kévs olyan család van Olaszországban, ahol annyi érdekes ismeretséget köthetne az ember, mint Zanardelli házában. Zanardelli a legényesebb társalgók egyike, hetenként ére alig látszik meg rajta. Alakja nyulánk, sovány, szeme élénken csillog s mozdulatai olyan élénkek, hogy senki sem gondolhat korára, amikor veled beszél. Nem csoda, ha Ferdinando Martini, Erythra kormányzója, minden évben megteszi egyszer a hetekre terjedő utat a Vörös-tenger mellékéről Olaszországba, csak azért, hogy néhány

REGÉNY.

A rajongók.

— REGÉNY —

Írta: STEPNJÁK.

A szt.-pétervári bizottság már valamivel előbb értesült a rabkinzsról és a dubravnikai fel-fedezésokról, mint Andrej. A hírt ugyanis azonnal megsürgönyözték a központi rendőrirodának és onnan titkon eljutott a nihilistaligához is. Egyuttal arról is értesültek, hogy Andrej jelenléte Dubravnikban többé nem titok s hogy egy egész sereg kém indult Dubravnikba, amely látásból ismeri. Tania félelemtől kinezva, könnyen rávetta Györgyöt, hogy azonnal vigye meg a hírt Dubravnikba; ezáltal egy fél nappal megelőz minden levelet s egy-egy nappal a kémekeket.

Györgynek semmi kedve sem volt most mindjárt előhozakodni az üzenettel, s Andrej nem kérte, minek jött. Sietve kezét szorítottak, s György helyet csinált Andrejnak a padon, amelyen gubbasztott. Andrej leült melléje s mindkettőn hallgattak.

A szoba közepén simára beretvált, öreges ur ült, „a nagybácsi" — és beszélt. Tekintettel közhivatalbeli magas állására belépést nyert a fekete emelvényre, s ő szívesen élt jogával; hadd lássanak szegény barátaink egy baráti arcot ellenségeik közepette. Tanuja volt az egész eljárásnak, s most erőteljes hangon, egyszerűen, minden magyarzást s eltérés nélkül mondotta el az egész esetet.

Két ember állott közel a beszélőhöz. A többi hat vagy hét szanaszét volt szórva a szobában, mereven maguk elé szeggett tekintettel gubbasztottak székeken, asztalokon, ablakpárkányokon.

Mindnyájan hallgattak. Senki sem kérdezett; senki sem tett megjegyzéseket.

Andrej érezte, hogy György egész testét ideges remegés fogja el. Erősen megszorította karját, s szinte lefogta, nehogy kitörésével zavarja a beszélőt. György erőt vett magán s mindvégig csöndesen hallgatta meg a fékevesztett kegyetlenség részleteit. Akkor azonban elvesztett minden uralmat idegei fölött. Hiszterikus roham fogta el.

Andrej megragadta vállát s hevesen megrázta.

— Te rivó aszony! szóló dühösen. Erre nem könnyekkel, hanem vérral felclünk.

Nagy és borzalmas gondolat kezdett alakot ölteni agyában. De nem adott neki kifejezést. Sokszor meg kell gondolnia, mielőtt kimondaná. Mert vannak szavak, amelyeket szólnak ercszteni vétek, s visszavonni gyalázat.

György nemsokára lecsillapodott, s ők is elvegyültek beszélgető barátaik közé. Nem is lehetett egyebet hallani bosszukiáltásoknál. A kormányzó, a császári ügyész, a rendőrlónok, mindnyájan sorra kerültek, mint „jelöltek" a bosszucsapásra.

Egyedül Andrej nem szólt semmit. Hiszen mindez nem rossz, de hát ér-e a játék egy pipadohányt? Mit ér mind ez a merénylet kisebb nagyobb hivatalnokok ellen, hisz mindannyi szerzőm és eszköze, akarat és hatalom nélkül? Mindez meg nem ingatja a kényuralom gyűlöletes épületét. A kényuralom minden csapásra tizel felelhet, s a forradalom lassankint magánve-szekedéssé válik rendőrök és összeesküvők között. A csapat, hogy hasson, magasabba kell irányítani — arra, aki az egész rendszernek sarokköve, feje.

Egykedvűen hallgatta az izgatott beszédet, amely ránézve elvesztett minden érdeket, s nemsokára karonfogta Györgyöt s visszavonult vele. Hosszu sétára mentek. György elmondta megbízatását s azt követelte, hogy Andrej még az éjjel hagyja el Dubravnikot. Így megmenekül a neki vetett halál elől. Andrej beleegyezett, nem volt már, ami Dubravnikban visszatartta.

A napot együtt töltötték a városban és sokáig beszélgettek. György teljesen felépült ideges rohamából, melyet a „nagybácsi" elbeszélése okozott. Most már kettőjük közül ő volt nyugodtabb.

— Nem szabad kétségbeesnünk vereségeink miatt, szólott rendes bizalmával. Győzelmünk attól függ, hogy hogyan viselünk el vereséget vereség után.

— Lehet, felelt Andrej, hanem csapásainkat ugy kell mérnünk, hogy a vereség maga is korszakot alkosson.

— Mit értesz ezen? kérde György gyorsan. Szeme valami különös kifejezést fedezett fel Andrej arcán.

— Annak idején meg tudod, volt a kitérő válasz.

IV. FEJEZET.

Az oroszlan torkában.

Otthon Vatajko izgatottan várta őket. Ott volt Dávid is. Andrej még soha sem látta olyan levertnek.

— Mily kár, hogy nem jöttetek előbb; — volt Vatajko első szava. — Itt volt a nagybácsi. Téged keresett Andrej.

— Ugyan minek?

— Zinának egy levele miatt akart veled beszélni.

— Levél Zinától? Hol van? Nem hagyta nálad?

— Nem, nem tudta megkapni nélkülöd a börtönőrtől. Azért jött ide. Az ő, mint rendesen, elment vele a vendéglőbe. Te nem voltál ott.

Igaz volt; Andrej azt hitte, nincsen már miért odamennie.

— Akkor hát elmegyek és magam beszéllek vele; — szölt.

— Késő van, — felelt Vatajko, — alig érsz rá a vonathoz hatatni.

— Menyök üssön a vonatba! Ha ma este nem lehet, hát holnap beszéllek vele.

7 K. 82 1/2 f., 400 mm. 78 k. 7 K. 82 1/2 f., 100 mm. 78-5 k. 7 K. 80 f., 200 mm. 78-6 k. 7 K. 72 f., 100 mm. 78-5 k. 7 K. 70 f., 150 mm. 78-5 k. 7 K. 72 f., 200 mm. 78 k. 7 K. 75 f., 300 mm. 77-7 k. 7 K. 75 f., 350 mm. 77 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 63 1/4 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 78-5 k. 7 K. 77 1/2 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 65 f., 200 mm. 77-6 k. 7 K. 62 1/2 f., 100 mm. 77-6 k. 7 K. 60 f., 300 mm. 77-5 k. 7 K. 60 f. l. sárka, 300 mm. 77-5 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 76-5 k. 7 K. 62 1/2 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 50 f., 200 mm. 77 k. 7 K. 50 f. malomba, 200 mm. 76 k. 7 K. 50 f. malomba.

Martfui: 4200 mm. 76-5 k. 7 K. 70 f. Fehérmegyei: 100 mm. 75 k. 7 K. 50 f. Ó-Becsei: 3700 mm. 77-5 k. 7 K. 52 1/2 f. Bánási: 200 mm. 75 k. 7 K. 85 f. Erdélyi: 200 mm. 75 k. 7 K. 40 f. Raktárból: 1000 mm. 75-3 k. 7 K. 25 f., 1800 mm. 76 k. 7 K. 47 1/2 f., 1200 mm. 74 k. 7 K. 25 f. Mind három hónapra. Rossz: 200 mm. 7 K. 22 1/2 f., 100 mm. 7 K. 27 1/2 f., 400 mm. 7 K. 22 1/2 f. Zab: 750 mm. 6 K. 22 1/2 f., dohos. Lucerna: 16 mm. 40 K. — f., Martfui, ab Budapest, 25 mm. 48 K. — fillér ab Budapest. Készpénz-cetés mellett.

A kőszári hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktőzsde szokásai szerint, kézzelírtan 50 kilogrammonként. — A minőség heklotérenként és kilogrammonként.

Table with columns for 'Kilós', 'Kilogramm', and 'Kilogramm ára'. Rows include 'Jászvidéki', 'Fehérmegyei', 'Pestvidéki', 'Bánási', and 'Bácsiai' with various sub-rows for different grades.

Table titled 'Egyéb gabonanemek' with columns for 'Kilós' and 'Kilogramm ára'. Rows include 'Bors', 'Arpa', 'Zab', 'Tengeri', and 'Repce' with sub-rows for different types.

A határközvetítéssel a következő kőtések történetek:

Table with columns for item name and price range. Rows include 'Buza áprilisra', 'Buza októberre', 'Rozs áprilisra', 'Rozs októberre', 'Zab áprilisra', 'Tengeri májusra', 'Tengeri júliusra', 'Repce augusztusra'.

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table with columns for item name and price. Rows include 'Buza áprilisra', 'Buza októberre', 'Rozs áprilisra', 'Rozs októberre', 'Zab áprilisra', 'Tengeri májusra', 'Tengeri júliusra', 'Repce augusztusra'.

Délután fél 5 órákor zárul:

Table with columns for item name and price. Rows include 'Buza áprilisra', 'Buza 1901. októberre', 'Rozs áprilisra', 'Rozs októberre', 'Zab áprilisra', 'Tengeri májusra', 'Tengeri júliusra', 'Repce augusztusra'.

A budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsde, tekintettel az osztrák képviselőház legújabb lejtényeire, tartózkodó állapottal foglalt el. A fűrendelt forgalom mellett csak minimális változások állottak elő. A helyi piac, ugyisintén járadékok el voltak hanyagolva.

A déli tőzsde kissé élénkebb kereslet folytán kedvezőbb jellegűt öltött; magyar hitelekben és államvassutakban volt némi emelkedés.

A helyi piac csendes; koronajáradékban csekély áremelkedés volt.

A valuták és ércváltók változatlanok.

Az előtőzsde csendes.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 633.75—634.50. Osztrák hitelrészvény 670.—671.25. Államvasút 669.25—669.50. Koronajáradék 93.40—93.47. Altalános kőszénbánya 256.—korona.

A déli tőzsde kedvező.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 685.—686.—. Osztrák hitelrészvény 671.50—672.75. Államvasutak 670.—670.50. Koronajáradék 93.52-5—93.62-5 korona.

Forgalomba került: Bankgyűjlesztő 170.—172.—. Kereskedelmi bank 2460.—2470.—. Fővárosi takarékpénztár 2085.—2095.—. Altalános kőszénbánya 261.—265.—. Salgótarjáni 632.—634.—. Danubius hajógyár 150.—. Adria 450.—458.—korona. Utóközse. A 4 órai zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény 723.5. Magyar hitelrészvény 693.50. Leszámlító bank részvény 424.—. Rimamurányi vasműrészvény 475.50. Osztrák-Magyar államvasút 669.50. Közúti vasút részvény 579.—. Városi villamos vasút részvény 278.—korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terménytőzsdében a szezonzerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heromag: lucerna magyar 43.—48.—korona. vörös aprószemű 48.—50.—korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánási — korona, középszemű 55.—58.—korona, nagyszemű 61.—65.—korona. Disznózsír: budapesti: 55.50—56.—korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszártított vidéki — korona, városi 4 darabos 44.—45.—korona, 3 darabos 47.—47.50 korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 15.—15.50 korona 120 darabos — korona, 100 darabos 16.25—16.50 korona, 85 darabos 17.—17.50 korona, azonnali szállításra. Szerbiai szőlés szerinti minőség 14.50—14.75 korona, 100 darabos 15.50—15.75 korona, 85 darabos 16.50—16.75 korona. Szilva: szlovéniai 19.25—19.50 korona, szerbiai 18.—19.—korona, azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátőzsde.

Bécs, február 21. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) New-York és Páris valamivel magasabb árfolyamokat jelentettek, ellenben Londonból nyugodt magatartásról érkezett hír. Az itteni piacon csekély részvétel mellett kedvelenség uralkodott, az üzlet nagyon csöndes volt s csak ritkán fordultak elő kötések.

Köttettek: Buza tavaszra 7.73—7.74. Buza május-7.84. Rozs tavaszra 7.71—7.70. Rozs május-juniusra 7.65—7.66. Tengeri május-juniusra 5.51. Buza őszre 7.94—7.96. Rozs őszre 7.01—7.03. Zab tavaszra 6.64—6.66. Tengeri július-augusztusra 6.63—6.64. Repce augusztus-szeptemberre 13.—13.10 korona.

Zárlatok maradtak: Buza tavaszra 7.75—7.74. Rozs tavaszra 7.72—7.71. Tengeri május-juniusra 5.52—5.51 koronán.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsde élénkebb az irányzat külföldre. Déli tőzsdén tartott az irányzat Berlinre. Zárlat azonban csendes.

Bécs, február 21. (Magyar értékek számlája.) 4%-os aranyjáradék 118.—. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 141.50. Magyar vasúti kölcsön ezüstben 100.60. Magyar keleti vasúti állam kötvény 119.—. Magyar leszámlító- és pénzváltóbank 423.—. Rumunurányi vasműrészvény 475.—. Magyar koronajáradék 93.55. 4%-os Magyar földteher, kötvény 92.60. Magyar hitelbank részvény 682.—. Magyar nyereségy kölcsön sorsjegye 167.25. Kassa-oderbergi vasúti részvény 358.—. Magyar kereskedelmi bank —. Magyar cukoripar —.

Bécs, február 21. (Osztrák értékek számlája.) 4 1/2%-os papírjáradék 98.40. 4%-os osztr. aranyjáradék 118.—. 1800-iki sorsjegye 137.25. Osztrák hitelsorsjegye 392.—. Angol-osztrák bank 273.50. Bécsi bankgyűjlesztő 447.30. Osztrák-magyar bank 1677. Déli vasút 306.—. Dunagőzhajózási részvény 769.—. Dohányrészvény 297.—. Császári és királyi arany 11.34. Német bankváltók 117.42. 4 1/2%-os ezüst járadék 98.80. Osztrák koronajáradék 97.85. 1864-iki sorsjegye 204.50. Osztrák hiteltörlesztési részvény 673.25. Unionbank 539.—. Osztrák Länderbank 412.50. Osztrák-magyar államvasút 669.75. Elhavölgyi vasút 479.—. Alpezi bányarészvény 436.50. 20 frank, arany 19.09. Londoni váltóár 240.65. Bécsi Tramway Litt B. 276.50. Bécsi Tramway Litt A. 222.—. Lípót kőbő —. Az irányzat szilárd.

Bécs, február 21. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 672.—. Magyar hitelrészvény 682.—. Angol-Osztrák bank 274.—. Bécsi bankgyűjlesztő 469.—. Union bank 540.—. Länderbank 412.—. Osztrák-magyar államvasút részvény 669.75. Lombard 106.—. Elhavölgyi vasút 479.50. Északnyugati vasút részvény 467.50. Dohányrészvény 298.—. Rimamurányi vasút 475.50. Alpezi bányarészvény 436.50. Májusi járadék 98.40. Magyar koronajáradék 93.55. Török sorsjegyek 109.25. Német birodalmi márká 117.47. Napoleon ór 19.09.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, február 21. (Tőzsdéi tudósítás.) A tőzsde szilárd irányzattal indult. Az impulzus részben a tőzsdétörvénynek a kereskedelmi miniszter által kitalálta helyzetét megváltoztatására vezetett vissza. Főleg kőbő és szénrészvények emelkedtek. Állampapírok csöndesek. Kínai értékek politikai hírekre javultak. A vasutak közül transzvaali vasúti részvények javultak arra a hírre, hogy Schalk-Burger a boeroknak a meghódolást ajánlotta. A szilárd hangulat a tőzsde második órájában is kitartott az angol bank leszámlítóitá kamatlábának 4 százalékosra való leszállítása következtében. Magánleszámlítóitá kamatláb 3 1/2%.

Berlin, február 21. (Zárlat.) 4 1/2%-os papírjáradék —. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.40. Elhavölgyi vasút —. Magyar koronajáradék 94.25. Osztrák-magyar államvasút 143.40. Kassa-oderbergi vasút —. Bécsi váltóár 85.—. Magyar vasúti beruházási kölcsön 186.75. Alpezi bányarészvény 100.30. Disconto-Commandit 186.75. Altalános villamosági Edison 208.60. Gelsenkircheni 173.90. Laura-kőbő 209.10. 4 1/2%-os ezüstjáradék 98.40. 4%-os magyar arany-

járadék 98.25. Osztrák hitelrészvény 211.90. Déli vasút 25.30. Károly Lajos vasút —. Orosz bankjegyek 216.25. 4%-os új orosz kölcsön 95.25. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 96.25. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 153.60. Harpeni 188.75. Az irányzat tartott.

Berlin, február 21. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. 4%-os magyar aranyjáradék 99.25. Magyar koronajáradék 94.25. Osztrák hitelrészvény 211.60. Osztrák-magyar államvasút 143.40. Déli vasút —. P-zaknyugati vasút 25.39. Elhavölgyi vasút 216.20. Orosz bankjegyek közpénz —. Buschtienbradi —. Orosz bankjegyek —. (Ultimeo) Lombard —.

Frankfurt, február 21. (Zárlat.) 4 1/2%-os papírjáradék 98.30. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.20. Magyar koronajáradék 94.30. Osztrák-magyar bank 120.30. Déli vasút 25.25. Elhavölgyi vasút 121.50. Londoni váltóár 204.07. Bécsi bankgyűjlesztő 118.—. Villamos részvény —. 3%-os magyar aranykölcsön —. 4 1/2%-os ezüstjáradék 98.35. 4%-os magyar aranyjáradék 99.20. Osztrák hitelrészvény 212.—. Osztrák-magyar államvasút 143.60. Északnyugati vasút 115.80. Bécsi váltóár 860.50. Párisi váltóár 811.25. Unio bank —. Alpezi bányarészvény 218.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, február 21. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok januára. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 211.80. Osztrák-magyar államvasút 143.40. Déli vasút 25.30. Osztrák aranyjáradék 185.25. Olasz járadék 149.40. Laura-kőbő 180.40. Harpeni 200.50. Disconto —. Alpezi —. Bécsi bankgyűjlesztő —.

Hamburg, február 21. (Zárlat.) 4 1/2%-os ezüstjáradék 98.20. 1860. sorsjegye 138.50. Déli vasút 25.20. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.20. Osztrák hitelrészvény 211.60. Osztrák-magyar államvasút 143.25. Olasz járadék 95.50. 4%-os Magyar aranyjáradék 99.50. Az irányzat gyengült.

Páris, február 21. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasút 717.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.70. Osztrák Länderbank —. 3%-os francia járadék 102.30. Ottománbank 552.—. 3 1/2%-os francia járadék 102.87. Alpezi bányarészvény —. Déli vasút —. 4%-os magyar aranyjáradék 99.80. Párisi bankrészvény 1075. Olasz járadék 95.70. Francia törlesztési járadék —. Osztrák földhiteltörlesztési részvény —. Török dohányrészvény 328.—. Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi oszarnok jelentése.

Február 21. A sertésüzlet irányzata változatlán. A Hívtól sertések ára: L A Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 88—92 fillérig. Öreg közép (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 97—99 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 94—96 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 90—92 fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronként 400 kilogramm terjedő súlyban) fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) —92—94 fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm terjedő súlyban) 90—92 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 88—90 fillérig.

Sertésleltétel szám 1901. február 19. napján volt készlet 32.025 darab. — 1901. február 20. napján lehajtatott 249 darab. 1901. február 20. napján elszállított 222 darab. 1901. február 21. napjára maradt készletben 32.052 darab.

Napirend.

Naptár: Péntek, február 22. — Római katolikus: Jéz. sz. tőv. + — Protestáns: Didim. — Görög-ország: (február 9.) Niceforus. — Zsidó: Adán 3. — Nap kőb: 6 óra 38 perckor. — Nyugszik: 5 óra 17 perckor. — Hold kőb: délután 7 óra 53 perckor. — Nyugszik: délelőtt 10 órakor.

A kereskedelmi miniszter fogad délután 4 órakor. Nemzeti Múzeum. Régisajtó, nyitva van délelőtt 9 órától 1 óráig. Többi társi 1 korona belépődíjjal megtekinthetők.

Nemzetközi kiállítás a Nemzeti Szalonban délelőtt 9 órától este 8-ig. Belépődíj 1 korona. Az iparművészeti társulat karácsonyi kiállítása nyitva d. e. 9—1-ig.

Országos Képtér és a Dürer-kiállítás az Akadémiában nyitva délelőtt 9—1-ig. Iparművészeti múzeum zárva.

Teljeskörű iparmúzeum nyitva van délelőtt 9 órától 12 óráig, délután 2—5-ig. Mezőgazdasági Múzeum (Kerepesi-út 72.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Földtani intézet múzeuma zárva. Magyar kereskedelmi múzeum a városligeti iparcsernokban délelőtt 9 órától 2 óráig. Közlekedési múzeum a Városligetben délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3—5-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1 óráig. Akadémiai Goethe-szobája nyitva d. e. 10—12-ig.

Művészeti könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig. Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—7-ig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.

Iparművészeti múzeum könyvtára nyitva délelőtt 10 órától 12 óráig és este fél 7-ől fél 9-ig. Magyar kir. statisztikai hivatal, nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 10—1-ig.

Az új országos kőszénbánya és lépcsőháza délelőtt 9 órától este 6 óráig. Belépődíj 1 korona. Mentőgyűjlesztő helyiségek reggel 8 órától este 6-ig.

Állatkerti a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-út 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Tudakozó osztály és kereskedelmi szakkönyvtár VII. kerület-út 22. sz. Hivatalos órák délelőtt 9—12 óráig és délután 3—6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, (a Keleti mintáiért és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a hazai-ipari kiállítás, melyben az üzletvezetőség árusítási eszközök) a városligeti iparcsernokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 21. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter György Károly okl. tanított a kőrösöfi állami elemi népiskolához...

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Zoffmann Rezső dombóvári állami elemi iskolai tanított a rét-falvi állami elemi iskolához...

Pályázat. Alfejlesztő a dévéri k. tsv.éknél 2 hét alatt, hivataloslag állás a zágrábi kir. állampénztárnál március

15-ig. Pénzügyi fogalmazó gyakornoki állás a nagyenyedi kir. pénzügyigazgatóságnál két hét alatt...

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Budapest, február 21.

A légnyomás egyenletesebben oszlik meg. A maximum nyugatra húzódott vissza és keskeny sávban nyúlik be Angliától Közép-Európába...

Az idő erőszerepelt borús, de csak a depressziók területén belül s ott is szórványosan volt csapadékos.

A hőmérséklet elcsúszása alig változott.

Nálunk a havazás az ország legnagyobb részére kiterjedt és helyenkint ma reggel is tart.

A fagy jelentéktelenül gyengült.

Állás: Helyenkint még havazás várható jelentékeny hőváltozás nélkül.

Viz állás.

Table with columns for location (e.g., Sörház, Pánsz, László) and water level measurements for Feb. 20 and Feb. 21.

TITKOS BETEGSÉGEKET ideg- és nemi bajokat, Dr. PALÓCZ I. v. kórházi orvos specialista

Titkos betegségek Dr. FABINYI J. v. kórházi orvos, specialista

Képes levelező lapok színésznők brom-észet kivitelű arc-képével díszítve

Neustein Fülöp cukrozott hashajtó labdaccai

Titkos betegségek Rendelő-intézet Budapest, Andrassy-ut 24.

Dr. Garai Antal orvos, sebész, szemész- és szülész-tudor

AZ EZÜST KECSKE BRÓDY SÁNDOR KÉPEKKEL DISZITETTÉK

Millió embernek Páfrány-tokocskák A SCHNEIDER-féle

Millió embernek Pántlikagilisztá

NEW-YORK ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG Alakult 1845-ben

BRÓDY SÁNDOR: „AZ EZÜST KECSKE” ezimű dísművet 32 korona értékben

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Péntek, 1901. február hó 22-én.
Zárva.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Péntek, 1901. február hó 22-én.

A Bales.

Színmű 3 felvonásban. Irtá Brioux. Fordította: Gábor Ignác.

Személyek:

Marsanne	Vizvári	Chantrel	Mihályfi
Marsanne-né	Rákosi	As orvos	Somló
Girieu	Császár	Apáca	Dömjén
Laurence	Márkus	Louise	Boros

Utána:

A medve.

Vigjáték 1 felvonásban. Irtá Csehov A. Ford.: L. J

Személyek:

Szmirnov	Császár	Lukács	Gabányi
Pepovná	Alszeghy		

Kedzete 7 1/2 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Péntek, 1901. február hó 22-én.

Miss Saharet vendégfelléptével.

A postás fiu.

(The messenger boy).

Operett 5 képen. Szövegét irták: James T. Tanner és Alfréd Murray. Fordították: Salgó Ernő és Mórny (Merki) Adolf. Zenéjét szerelték: Ivan Caryll és Lionel Moncton.

Személyek:

Punchestown	Erdős	Bang, postásfiu	Sziklai
Hooker pasa	Mátrai	Nóra	Inkei G.
Cosmos bey	Giróth	Daisy	Dóry M.
Clive Radnor	Palásthy	Lady Punches	Sziklai
Pott kapitány	Ráthonyi	Mistress Bang	Margó Z.
Stokfish tanár	Szilágyi	Róza szobaleány	Róza L.
Tudor, bankár	Vidor	Lady Winifred Varga	A.
Naylor	Kardos	Cecile Gower Gombaszögi	
Gascoigne	Iványi	De Fleury	Füredi

Kedzete 7 1/2 órákor.

Jegyek a M. kir. Operaház, Nemzeti és Magyar Színház előadására kaphatók és előjegyezhetők Bárd Ferenc és Testv. zene műkereskedésében Kosuth Lajos utca 4. sz. és Andrássy-ut 42. sz. a, valamint a New-York kávéházban. (Telefon)

VIGSZÍNHÁZ.

Péntek, 1901. február hó 22-én.

L. Komáromi Mariska asszony vendégfelléptével, jótékony célú előadás a Fővárosi Szegénygyermek-keret-Egyület javára:

Az „Arany Kakas”.

Bohózat 3 felv. Irták Blumenthal O. és Kadelburg G. Magyarosította Fái J. Béla.

Személyek:

Szikra Julius	Komáromi	Klárka	Kalmár P.
Fürge Antal	Hegedüs	Dr. Gyárfás	Góth
Daehlmayer	Szánmáry	Müller	Tapolczai
Ersei	Varányi	Flória	Gyöngyi
Liza	Rostagni	Troszka	Gerlaci
Horváth	Gál	Körmös A.	Kazaliczky

A darab első és második felvonása közt:

Hangverseny.

Kedzete 7 1/2 órákor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Péntek, 1901. február hó 22-én.

A modell.

Operette 3 felvonásban. Irták Leon Viktor és Held I. os. Fordították Rutkai György és Makai Emil Zenéjét szerelte Suppe Ferenc.

Személyek:

Coletta	Bárdy G.	Nicoló	Tollagi
Silvia	Kreacsányi	Clava	Ujvári
Stella	Harmat	Madrini	D.lli
Sturio	Németh	Martinezza	Erdélyi
Tantini	Kenedich		

Kedzete 7 órákor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Péntek, 1901. február hó 22-én.

Déután 1/5-kor jótékony célú

Műkedvelői előadás.

Este:

A XIX. század.

Előadás 3 felvonásban, egy előjattal. Irtá Pekár Gyula.

Kedzete 1/8 órákor.

Dreher Antal cs. és kir. udv. kamarai szállító

kőbányai serfőzdeje

ajánlja a legjobb palacsöreit

(eredeti tőltés a serfőzdeben), a legolcsóbban megállapított áron és pontos szállítás mellett.

A szállítás eredeti 25 és 50 uvegot tartalmazó ládákban történik bormentes hához szállítással.

Kisbő megvásárolható kapható minden nagyobb csermeg- és fitzkereskedésben.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Pénztárnyitás 7-kor. Kedzete 8-kor. Február havi második felében új műsor szenczielői sikere.

AZ 5 LORRISON

amerikai női szépségek, egész új ének és táncok.

Eredeti! Fenomenális!

MISTER RITSCH

kóborló a bioklita.

LA ET DO Jeane Freder

francia duettisták. francia énekesnő.

Jules Angelo

előszobor csoporttal és óriás domborművel.

Az átváltozó művész.

Bohózat 1 felvonásban. Armin József.

Ugyint az összes műsorok.

Vasárnap, február hó 24-én. Déután fél 4-kor: nagy gyermekelőadás, mérsékelt helyárakkal, egész új fenomenális műsorral.

Csütörtök, február 28-án: nagy házibál.

Bővöbhat a falragaszok.

Jegyek elővetelben kaphatók Weisz A. nagytözsdejében, Károly-körút 26., tözsde Andrássy-ut 26. és 38. sz. alatt ugyint a Somossy Mulató pénztáránál

FOLIES CAPRICE.

Tüneményes! Szenczielői: Trio Arcella.

11 órákor:

„Gebrüder Zifferblatt”

Bohózat Leitner H.-től. — Személyek:

Oblatt	vidéki kereskedő	Schönberg
Naschitz		Rott
Zifferblatt Róza	sógornők	Fenczinyá
Zifferblatt Fanny		Schindlerné
Zwetschkenstiel Salome	bába és masszínó	Weissné
Szabadvári	gigerlik	Steinhardt
Vörösházi		Ormai
Bírószági végrehajtó		Pfeiffer
becsist		Peterdi
Káti, cseléd		Bayer
A tejes-ember		Ecsen
Egy fiakkeros		Junász
Egy boltiszolga		Jaulus

Előszlog: 10 órákor

„Fogat-fogért.”

Eredeti magyar bohózat.

Irtá egy fogász. Rendező Itott S.

9 órákor: 9 órákor: Ungekehrte heisst auch gefahren.

Bohózat.

Cigányzene reggeltől 5 óráig a pompás télikertben.

Rendkívüli meglepetést

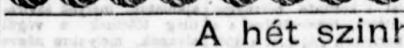
Echo Fonográf társaság

Budapestben, Andrássy-ut 27.

Hírvetves énekhangok és művésznők hangját díjmentesen vesznek fel. — Nagy reklám tartunk: Echo-fonográfokból meglehető membránokkal. Ára 60 korona. — Gramofonokból meglehető Edison kék- és koncert-fonográfokat, utóbbi vanidőzők és kávék számra. Szépek ének- és zenefelvételeinkkel senki sem versenyezhet. Angol, francia, olasz és német felvételek.

Fonográfunkat a Min. vallás- és közoktatásiügyi Miniszterium az iskolákban beszerezésre ajánlotta. Kívánatra prospektus és hengerjegyzéket küldünk.

Echo Fonográf társaság
Budapest, VI., Andrássy-ut 27. szám.

A hét színházi műsora.

	Nemzeti színház	M. Kir. Operaház	Vilgyszínház	Népszínház	Magyar Színház
Szombat	Francillon	Hoffmann meséi.	Ocskay brigadéros	Jupiter és társa	A postás fiu
d. u.	A kaméhiás hölgy		A litkos rendőr	Szökött katona	Angot asszony leánya
Vasárnap este	Peleskoi notárius	Észak csillaga.	Ocskay brigadéros	Jupiter és társa	A postás fiu

Nógrádi László

Történetek

című munkája megjelent

a Franklin-Társulat kiadásában.

Kapható

„Budapesti Napló”

kiadóhivatalában.

Ára 3 korona.

Várkonyi Desső

Szegény legények.

A régi betyár romantikából való néhány elbeszélés ez, amelyet a régi újságírók gárdájának ezen tehetséges tagja

gyönyörű namisítatlanul magyar nyelven annyi

közvetlenséggel irt meg, hogy igen élvezetes olvasmányul szolgál. Ára 20 korona, bérmentes küldéssel — a pénz előzetes beküldése esetén 2 kor.

20 fillér. Kapható Köves Béla könyvkiadóhivatalában, Veszprémben.

Teljes értékéért veszek

gyémánt- vagy drágakő-ékszert és szép igaz gyöngyöket, általában levő ékszert, esetleg kiválom és megegyező azo-rint megvásárolom, szigorú diákzelel mellett. Visszatérő a lakus közönséggel szemben tökéletesen kizárva.

LITTMANN SÁNDOR,

V., Nagyköröna-utca 23. szám.

Található reggel 8—10, délelben 12—1/23, este 6—8 között.

Közvetítők megfelelően díjaztatnak.

KÖRÜTI FÜRDŐ GÖZMOSÓ

Erzsébet-körút 51.

A gőzmosóda gyorsan és pontosan teljesíti megbízását.

Nagy mű- és ékszerárverés.

Eladatnak gyönyörű és nagyértékű ékszer-ek és értéktárgyak, gobellinek, festmények és néhány régiség egy osztrák arisztokrata-hölgy tulajdonából.

Az árverés Bécsben

1901. február 25-én, hétfőn, és a rákövetkező napokon a os. kir. kertészeti-társaság felső termében tartatik meg.

Nyilvánosan megtekinthető 22-étől (péntek) be-zárlóig 24-ig (vasárnap). Katalogusok és egyéb felvilágosítások alulírott két megbízottól kaphatók:

C. Worliczek C. J. Wawra

hílea ékszerbecsüs mltárus

Bécs, I. Spiegelgasse 14. Bécs, I. Dorotheergasse 14.

Legolcsóbb sorsjegyek!

Budapesti bazilika-sorsjegyek.

Kibocsátási éve 1886.

HUZÁS MÁRCIUS 1-én.

Minden sorsjegyet okvetlenül kiársolnak. Egy sorsjeggyel kétszer is lehet nyerni.

Az 1883. évi XXXI-k törvényekkel szerint 40 havi részletre eladók: 5 drb eredeti sorsjegyet havi részlet K. 285 — 10 drb eredeti sorsjegyet havi részlet K. 560. — 25 drb eredeti sorsjegyet havi részlet K. 1350. — 50 drb eredeti sorsjegyet K. 26.

Játékjog az első két részlet befizetése után.

Pénzküldeményeket a cím pontos megjelölése mellett postautalványonnyal kérés. A többi fizetések portómentesen postabé-lyeztési lappal történnek. Nálam nyert főnyeremények 200.000, 100.000, 50.000, 10.000, 30.000 és 20.000 kor. stb.

FUCHS H. váltóháza

Budapest, IV., Kecskeméti-utca 1.

Alapítva 1860. évben. Ügynökök mindenütt fivételenek.

Főnyeremény 40.000 K.

Huzás március 1-én

221. szám.

Árverési hirdetemény.

Az otcosézi kir. erdőhivatal a krasznói, skarei, ljesczkováci, brlogi és kocsinyi erdőgazdálkodási kerületekben összesen 234.604 koronára becsült s mintegy 28.122 m³ luc és jegenyefenyő épületi fát 13.190 m³ bükk műfát és 88.989 m³ bükk tűzfát tartalmazó fatömeget bocsát írásbeli versenytárgyalás útján eladás alá, még pedig 33 (harminchárom) kisebb-nagyobb részletben. Minden egyes részletre (vágásra) külön-külön keil ajánlatot tenni.

Az egyes vágások fatömeget és kikidáltási árát feltüntető adatok, valamint a részletes árverési feltételek az otcosézi kir. erdőhivatalnál és a fentebb elősorolt erdőgazdálkodásnál megtekinthetők s az érdeklődőknek kívánatra meg is küldetnek.

A zárt írásbeli ajánlatok 10 (tiz) % bántapénzzel ellátva f. é. március hó 20-án, d. e. II óráig

az otcosézi kir. erdőhivatalnál benyújtandó.

Budapestben, 1901. február hóban.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Schenk Lipót dr.

A neml vízonyokra gyakoroit befolyás. A híres bécsi egyetemi tanár a szőlőművelés gyümölcsök nemének mindegyike meghatározásáról szóló művelettel írt meg ebben a könyvben, melynek megjelölése nagy fontosságú lehet az a világszerte. Az általános érteklő könyv Ára 4 Kor. Az ősszlog elzetes beküldése esetén bérmentes küldeték meg. Megrendelőt Lampel Róbert (Wollauer F. és Flaj) os. és kir. udvari könyvkereskedésében Budapest Andrássy-ut 21. sz.

Minden szó egyezési beiktatása nonpareille betűkből 4 fill. Vastagabb betűkből 8 fillér.

ARÓ HIRDETÉSEK

A hirdetőkre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-kürt 13. szám.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra srkéségek bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

Apró hirdetések

Breuer nővérek... Engelmann Nőr... Franke Pál... Eckstein Bernát... Fischer J. D... Goldberger A. V... Haasonitz és Vogler... Leopold Gyula... Mosse Rudolf... Mezei Antal... Schwarzer József... Tenczer Gyula... Sikráy Samu... Kernberg Rozália... Ifj. Nagel Ottó... Nemetsch A. J... Rohenczer Ilona... Szántó Mór... Sopronyi V... Toldi Lajos... Ziper és König... Benda József... Blockner J... Deutsch Miksa... Woltzenfeld Jakab... Gelgruber Mór

Egy nagyobb

gyűjteménybe kerültek egy ügyes provisor, ki a magyar, német és román nyelvet tökéletesen bírja. Szíves ajánlatok Kurzer B.-hez, Adrássy-utca 12. sz. értekezni.

Intelligens

hivatalnok... Kereskedelmi... Szeged kontingenst... Kereskedelmi... Elegáns kiegészítők... Felhívás... 200 forint... Magányos... Művelt és ügyes... Intelligens hölgy... Vezek... Kínálat... Intelligens... Gazdasszonyok... Vasrácsokat... Szépirodalom... Korrektor... Világos pince... Két fiatal hivatalnok... Angol és francia

Házi nevelőse,

valamint gondos előlábba fogva gyakorolt fővárosi tanfolyam egy-két gyermekét. Cim: kiadóhivatalban. 8286

Szappanfőző

Gyógyoson, jó forgalom, minden berendezéssel, előnyös feltételek mellett kiadó. Bővebb bet Lazar utdól, Gyöngyösi. 8286

Egy bronzműves

szobrász... Kőrösm... Csinos utca... Házigondnoki... Nemes kanári... Két elegánsan... Zongora... Jogi... Kerékpárok... Kereskedelmi... Házi-tanítónak... János... Kétféle szobnő... Csinosan... Kétféle háziok... Csinosan... Intelligens ír... Angol és francia

Csinosan

butorozott különbejárati, népbiztos utcai szoba kiadó. Nép-színház-u. 24. II. 23.

Mignon-zongora,

fekete, keresztúros, alig használt, olcsón eladó. Vas-utca 10/B., I. 12. (lepecsnél). 8286

Kétféle szerkesztői,

valódi angol biokli, olcsón eladó. Sándor-utca 30/B. Gepmthelyben.

Szépen butorozott

szobnő, egy új részére azonnal kiadó. IV. Múzeum-kürt 10. III. em. 311

Megjelentek

Zöldi Károlyné a honvéd 75. hadgyalogból lett primának két eredeti, gyönyörű nőtája Sternberg Armin és testvére és é. kir. udv. hangversenyre kiadásában. Ára 1 korona; 1 korona 15 fillér beküldése ellenében bérmentve küldik a kiadó. 1

Zongora,

rövid, keresztúros, kevéssé használt, sgrőben eladó. II. Kerepesi út 84. I. emelet. 11. Megtekinthető délután 11-12 óráig, délután 2-5 óráig. 5

A ki meghedti,

cimbalmot, harmonikát, zenei-nikai hangszereket, vagy zongorát akar venni, kérjen árjegyzéket Sternberg Armin és testvére és é. kir. udv. hangversenyre kiadására. Kerepesi út 86. meg. egy óráig minden ékéről külön illusztrált árjegyzéket küldtéljese díjtalanul. 4

Cserfa dongák

120 cm. hosszú, jutányos aran eladók. Bővebb felvilágosítást ad Braun Ede. Dád u. P. Drausz, Árad m. 2

Zongora

fekete, keresztúros, kevéssé használt, díszes káblitűs 250 forint eladó. Fodor, Dohány-u. 30. sz. III. em. 4-12. Megtekinthető csak reggel 8-9 óráig. 2

Használt

férőruhákat legmagasabb árban vesz Weisz Lipót, IV. Kristóf-tér 3. Kívánatra a vevő a helyszínen megjelenik.

SALAMON ÖDÖN: VÖRÖS ÉS FEKETE (Montecarlo tanulmányok) című könyvének II-ik kiadása meg kapható. (Az első kiadás néhány nap alatt fogyott el.) Megrendelhető Budapesti Napló kiadóhivatalában. Ára 2 korona 50 fillér.

A nagy kir. államvasutak

budapest-jobbparti üzemeltetőségére. Anyagszállítási pályázati hirdetmény.

A nagy kir. államvasutak

budapest-jobbparti üzemeltetőségére 1901. évben felderülő szükségletnek fedezésére 888 m. darabolt kavics szállításra azonnali nyilvános pályázatot hirdet.

A részletes kimutatás,

mely egyszersmind ajánlati mintái is használandó, az üzemeltetőség anyag-beszerezési osztályánál (I. d.) Budapest, Külső Kerepesi-út 2-ik házcsoporthoz kapható.

Ugyanezen kimutatás-

ban fel vannak sorolva az egyéb pályázati-és szállítási feltételek. Az ajánlati 1 koronás bélyeggel ellátva, bepecsételve, s a birtokos. Ajánlat a 806/901. számhoz" felirattal megjelölve, legkésőbb 1901. évi március 6-án, délután 12 óráig, nevezett üzemeltetőség anyag-beszerezési osztályához beérkezendő.

Budapestben, 1901. évi február hó.

Az üzemeltetőség. (Utánnomat nem díjazt.)

Uj Petőfi.

Az első szabad képes Petőfi-kiadó. Tolegy, Tull és Noagrády felelősvézek 02 rajssal. Minden rajz egy egész oldalt foglal el három színből van művészi módon reprodukálva. A két kötetet dr. Adó Antal rendezte saját alá és látta el jegyzékkel. A szöveg kidolgozott pontossággal. Dr. Ferenczi Zoltán, a legelősebb és legjobb Petőfi-monográfus szerzője, drékes, magvas életrajzi írást ad az első kötetben. A könyv papíra fémcses, finom papír, a nyomás mintaszert, kitűnően olvasható. A művészi képek, a melyek Petőfi gyermekévi arcképe díszít, pártját ritkítja. A két kötet ára 10 kor. Kiadó: Woldaner F. és Fial (Lampel-Róbert) és é. kir. udv. könyvkereskedése Budapestben, Andrássy-út 21. Kapható minden könyvkereskedésben.

Magy. kir. államvasutak.

Üzletv. Szeged.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak kezelése alatt álló Torontái helyjérdoku vasutak Szécsény állomásán megújuló pályaudvari vendéglő bérletére ezenel nyilvános pályázat hirdetés. A bérlet 1901. május hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1904. évi április hó 30-ig.

Bérletnek következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésre:

u. m. az emeleten 2 szoba, 1 konyha, továbbá 1 pince, 1 padlás.

A fűrés céljaira átengedtetik az I/II. és III-ad osztályú éterem.

Az egykoronás bélyeggel és Ajánlat a m. kir. Államvasutak fentírt Szécsény állomás pályaudvarán levő vendéglő üzemeltetési felirattal ellátott, lepecsételt borítékba zárt, nemkülömben kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1901. évi február hó 26-án, déli 12 óráig az alulírt üzemeltetőség általános osztálya felé kell beérkezni (üzemeltetőségi palota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre -00, azaz kettőszövekre a közpénztben vagy állami letétrek alkalmas értékpapirokban a szegedi üzemeltetőség gyűjtőpénztárára 1901. február hó 26-án déli 12 óráig vagy személyesen letendő, vagy kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jelezt, 14 napnál nem régebb, a névértékét meg nem haladó napiárfolyamnak 90%-szerinti értékben számítatnak. Középszenben leltet összeg után kamat nem fizetetik. Az ajánlatban a letélt megtérítésmegintendőség, de a letéltől nyeri elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzemeltetőség forgalmi- és kereskedelmi-osztályában (I. em. 12. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miert is az ajánlattevők felteleteltek, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

A fentebbi feltételekkel ellátás, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag történnek s végül olyanok, melyekre nézve az előírt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vételmi nem loznak.

Az ajánlatok kösőt a választás szabadon a bérösszege való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1901. január hóban.

Az üzemeltetőség. (Utánnomat nem díjazt.)

Most jelent meg!

Atlanti történetek.

(Tízonnegy elbeszélés) írta: VIRTNER FERENC.

Ára: 2 korona.

Kapható a Budapesti Napló kiadóhivatalában. Két korona és 40 fillér beküldése után portómentesen elküldik.

CRÉME DE FANCHON A 3 sáv véd. Kétféle fémcsés és csaplév arcképm. Legjobb a világban. Apolloniusz Zsoltáné. Kétféle fémcsés és csaplév arcképm. Legjobb a világban. Apolloniusz Zsoltáné. Kétféle fémcsés és csaplév arcképm. Legjobb a világban. Apolloniusz Zsoltáné.

Virágnyelv.

Minden ismeri virág jelentőségét meg van írva ebben a könyvben, melyet szerkesztette a legjobb keleti forrásközt állított össze. Ára színes kötetben 30 fill. Az öszeg előzetes beküldése esetén bérmentve küldik meg. Megrendelhető Lampel-Róbert (Woldaner F. és Fial) és é. kir. udv. könyvkereskedésben, Andrássy-út 21. sz.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

(Podgács hához szállítási hivatal a m. kir. Államvasutak budapesti pályaudvarán.)

A m. kir. Államvasutak igazgatósága a Budapesti keleti és Budapesti nyugati pályaudvarok érkezői oldalán a közpénztben "Könyvelő Podgács hához szállítási hivatal" rendeztet be.

A szállítási hivatal átvételi és ismervények ki szolgáltatás mellett a szabványos árakért - elvállalja a kézi és feladott podgácsok hához szállítást, valamint egyik pályaudvarról a másik pályaudvarra való átszállítást.

A podgács készenbete a naponta kétszer, a többi letétkébe a reggeli vonatokról délelőli, a déli vonatokról délután, a délutáni vonatokról az est folyamán s az esti vonatokról a sűrűközlekedés esti 10 óráig, a többiek másnap délelőli 1/29 óráig eszközöltek.

A készenbetei-díjak

mindjárt az átadás alkalmával, vagy pedig a házhoz szállításkor fizethetők Budapest, 1901. febr. hó. Az igazgatóság.

Nincs ember

ki a KHINAI események iránt nem érdeklődnek! Egész Kínát s annak népet lementetők gyönyörű könyv jelent meg a napokban Chelnok Jentől

Sárkányok országa

otm alatt 200 eredeti képpel.

Kapható Köves Béla könyvkiadóhivatalában Veszprémben. - Fűrés 20, diszkókében 13 kor-ért utánvagy az öszeg beküldése ellenében.

Kevés gond!

!Kevés aggodalom!

nyugtalanítja az embert, ha a Budapesti Naplóra előfizet, mert nagy megnyugvást szerez az a tudat, hogy 2000 koronára van biztosítva baleset ellen mindaddig, míg e.6. fizetése érvényben van.

A Budapesti Napló minden előfizetőjét ingyen biztosítja baleset ellen halál esetén 2000 korona erejéig, rokkantság esetén 2000 kor. erejéig. A biztosítás egész költségét a Budapesti Napló kiadóhivatala fedezi.

Mindenki annyit időre van ingyen biztosítva, amennyit időre előfizet. A biztosítást a manheimi biztosító-társasági vezérképviseletége végzi. Minden előfizető, régi és új egyaránt, egy mint a következő jogérvényes biztosítási kötvényt kap:

Manheimi biztosító-társaság Manheimben.

Nagyarországi vezérképviselet Budapest, VI., Kemnitzer-utca 10.

Alapítók: Nyolc millió marka. Erre befizetve: Két millió marka. Tartalék alap: Két millió marka. A részvényesek váltóiban a meg be nem fizetett részvényesek fejében.

Balesetbiztosítási kötvény.

A Manheimi biztosító-társaság biztosít jelen kötvény Átal, a tulajdoni általános feltételek mellett, a következők szerint: T. (lakóhely) (a név számképpel beírandó) mint a Budapesti Napló előfizetőjének az elköltözése esetén: Kétféle korona öszegget, a munkaképességnek életforgalmi elvesztése (teljes rokkantság) esetén: Kétféle korona öszegget, vagy baleset mérvénél megfélélt öszegget. A biztosítás csak arra az időre érvényes, melyre az előfizetői díj befizetett. - A biztosítás kezdődik az előfizetői díj postára adását, vagy kiutazást követő déli 12 órákor és végződik az előfizetői lejárat után való napon déli 12 órákor.

Manheimi biztosító-társaság magyarországi vezérképviselet Budapestben.

Fényes, igazgató.

Előfizetők árak: egész évre 28 korona (14 frt), félre 14 korona (8 frt), negyedévre 7 korona (3 frt 50 kr.), egy hónapra 2 kor. 40 fillér (1 frt 20 kr.).

Az előfizetők öszegét a Budapesti Napló kiadóhivatalában József-kürt 13. kiadóházban.

Magányos ur.

elegáns koronázott butorozott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291

Magányos ur.

Magányos ur. elegáns koronázott szobnő, fűrészes használatra keres, lehetleg a Dorotyia-utca közelében. Ajánlatok: P. jellegű listát a kiadóhoz kérem. 8291